

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
HUNGARIAN CENTRAL STATISTICAL OFFICE

**I
N
F
O
R
M
Á
C
I
Ó
S
T
A
T
I
S
Z
T
I
K
A**

A háztartások
információs és kommunikációs technológiai
eszközellátottsága és használata, 2005

2006

**Készült:
Compiled by:**

a Központi Statisztikai Hivatal Szolgáltatásstatisztikai főosztályának Információstatisztikai osztályán az Informatikai és Hírközlési Minisztérium és az Európai Unió támogatásával

the Information Statistics Section of Service Statistics Department of HCSO in co-operation with the Ministry of Informatics and Communications and the European Union

**Főosztályvezető:
Head of Department:**

Dr. Probáld Ákos

**Szerkesztette:
Edited by:**

Dr. Györfi Mihály
Dr. Probáld Ákos

**Közreműködött:
Contributors:**

Chorle Erzsébet
Fraller Gergely

**Informatikai munkák:
Informatical background**

Urbán Zoltán

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!

A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési megoldásai a KSH tulajdonát képezik.

Ezek átvétele, alkalmazása esetén a KSH engedélyét kell kérni.

*Any secondary publication is allowed only by the indication of source.
All rights concerning the layout graphics and design work of this publication are reserved for HCSO.*

Any kind of reproduction of them have to be approved by HCSO.

Információszolgálat – Information section:

Telefon – Phone: (36-1) 345-6789; Fax: (36-1) 345-6788

Internet: <http://www.ksh.hu> -> Kiadványok -> Letölthető kiadványok

Tartalomjegyzék – Contents

1. Bevezetés	5
2. Háztartások IKT-eszközellátottságának, hozzáféréseinek jellemzői.....	7
3. Az egyéni IKT-eszközhasználat jellemzői.....	11
4. Új IKT felhasználási lehetőségek és az eszközök terjedését meghatározó egyes tényezők.....	15
5. Nemzetközi kitekintés.....	17
6. Az alkalmazott módszerek lényegesebb elemei (módszertani útmutató)..	24
Táblázatok.....	33
A háztartások információs és kommunikációs eszközellátottsága, a 2005. évi adatgyűjtés kérdőíve (melléklet)	

1. Bevezetés

Az EU 2000-es lisszaboni célkitűzése hosszútávra eldöntötte, hogy a fontos stratégiai területek közül, az eEurope célkitűzés (vagyis a kontinens információs korba való átvezetése) megvalósításában látja a kontinens jövőjének zálogát.

Az információs társadalomra vonatkozó növekvő adatigény és az európai szinten rendelkezésre álló statisztikai adatok elérhetősége közötti távolság csökkentése érdekében az Eurostat (az Európai Unió Statisztikai Hivatala) kidolgozta „az információs társadalom-statisztika stratégiai tervét” (Strategic Plan for Information Society Statistics), melyet a tagállamok elfogadtak. Ennek alapján az információs társadalom egyes elemeinek felméréséhez uniós modell-kérdőívek készültek, melynek adaptálásával a tagállamok és a csatlakozó országok nemzetközileg összehasonlítható mutatókat állíthatnak elő.

A folyamatra reagálva a KSH már 1998 áprilisában megkezdte az információs társadalom és gazdaság mérését támogató statisztikai rendszer kiépítését és bekapcsolódott a nemzetközi fejlesztésbe. Ennek eredményeként az információs társadalom három alappillérekből kettőnek (üzleti, közigazgatási) mérésére létrejött egy-egy önálló felvétel és ezek adatai két, éves kiadványban kerülnek megjelentetésre („Az információs és kommunikációs eszközök állománya és felhasználása a gazdasági szervezeteknél”, illetve „A közigazgatás informatikai eszközei és információs tevékenysége”).

A Központi Statisztikai Hivatal 2005-ben az Európai Unió pénzügyi támogatásának igénybevételével, a fenti stratégiai terv célkitűzései és az ezzel kapcsolatban 2004 májusában hatályba lépett 808/2004 EK jogszabályban foglaltak szerint (Regulation EC No 808/2004 of the Parliament and the Council concerning the Community Statistics on the Information Society) 2005 áprilisában felmérést készített a magyarországi háztartások információs és kommunikációs eszközhasználati szokásairól.

A jelen kiadvány alapját képező lakossági felvétel az információs társadalom statisztika 3 alappilléreinek (közigazgatási, üzleti, háztartási) egyike. Jelentőségét azok a technológiai fejlődésre épülő, a forradalmi méretű gazdasági és társadalmi változások adják, melyeket leggyakrabban digitális robbanás néven emleget a közvélemény és melynek eredményeként formálódó jelenség – az információs társadalom – átalakítja mindennapjainkat.

A kötet ennek a felmérésnek az érdeklődésre leginkább számot tartó adatait ismerteti.

A Központi Statisztikai Hivatal ezúton is kifejezi köszönetét azoknak a háztartásoknak, amelyeknek tagjai önkéntes kérdőívünket, fáradságot nem kímélve, megválaszolták.

A felmérés mérföldkőnek számít a hazai információ statisztika fejlődésében, ugyanis először jutottunk el a szektorokat átfogó, nemzetgazdasági szintű kép leírásáig. A

lakossági felmérés jelentőségét tekintve, helyzetéből adódóan, bizonyos sajátosságokkal rendelkezik az üzleti és közigazgatási IKT-felvételekhez képest. Miután a társadalom tagjai a háztartásokban, munkahelyen, oktatási intézményekben és számos egyéb helyen egyaránt használhatják az IKT-eszközöket, a háztartás az egyetlen hely, ahol az IKT-eszközhasználat (számítógép, internet) teljes körűen felmérhető. A felmérésben a használatra vonatkozó kérdések (a háztartáson kívül), az összes lehetséges egyéb használati helyre is vonatkoztak, így az adott válaszok magukba foglalják az otthoni és egyéb helyeken megvalósuló használatot is.

A felmérés nemcsak a fenti szempontok miatt mérföldkő, hanem a társadalmi jelleg megjelenése miatt is. Először fordul elő, hogy a folyamat fejlődését mérő mutatók elemzése a háztartások és a lakosság főbb társadalmi jellemzőinek mentén is lehetségessé válik, sőt mindez nemzetközi összehasonlításban is megvalósul.

Miután 2005 az adatfelvétel első éve és jelen kiadvány az első közzététel, a dokumentum nem terjed ki az összes lehetséges mutatóra. Ahol a beérkező válaszok ellentmondásosnak bizonyultak, módszertani bizonytalanság feltételezhető, ott a közzétételt későbbre halasztottuk.

2. Háztartások IKT-eszközellátottságának, hozzáféréseinek jellemzői

Az EU lisszaboni célkitűzéseinek egyik alapgondolata az **e-inclusion**, a társadalom minden rétegére kiterjedően biztosítani az informatizáció nyújtotta előnyök kihasználhatóságát. Ennek szellemében kiemelt szerepe van **digitális szakadék** megszüntetésére irányuló politikai, gazdasági törekvéseknek és a változások statisztikai mérésének. Az EU fejlesztés olyan társadalmi jellemzők mentén méri a számítógép, internetelés és használat változását, melyek döntően meghatározzák a hozzáférés és használat mindenkori szintjét és melyek mentén a társadalom tagjainak szóródása egyébként meglehetősen nagy, továbbá bizonyos pontokon hirtelen nagy eltérések (szakadékok) mutatkoznak az egyes csoportok között. A digitális szakadék elsősorban azoknak az új technológiát képviselő IKT eszközöknek az esetében jelenik meg, melyek elterjedtsége még kezdeti stádiumban van, ára a helyi átlagjövedelmekhez képest viszonylag magas, a használatához szükséges képzettség meghaladja a helyi képzettségi szint nyújtotta pillanatnyi lehetőségeket. Miután az előbbi tényezők országonként eltérő képet mutatnak, ebből következően az egyes társadalmi jellemzők mentén kirajzolódó digitális szakadékok sem jelennek meg egyforma mélységben és jelentőséggel. Térben és időben a folyamat fejlődésével a kép rendszeresen változik. A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően tehát jelen kiadvány is a hozzáférést 3 jellemzőn keresztül (lakóhelytípus, háztartás nettó havi jövedelme, háztartástípus), a használatot 4 jellemzőn keresztül (nem, életkor, végzettség, lakóhelytípus) mutatja be.

A felmérésben érintett magyarországi **háztartások** több mint 42%-a rendelkezik **számítógéppel**, 22%-ának van **internet-hozzáférése**¹ és közel 11%-ának **szélessávú hozzáférése**. A háztartások 80%-ában található **mobiltelefon** és 55%-a **kábeltelevízió** előfizető. A hagyományos IKT eszköznek számító **televízió** kétségtelen elterjedtségi fölényét (98%) a legjobban a mobiltelefonok elterjedtsége közelíti meg.

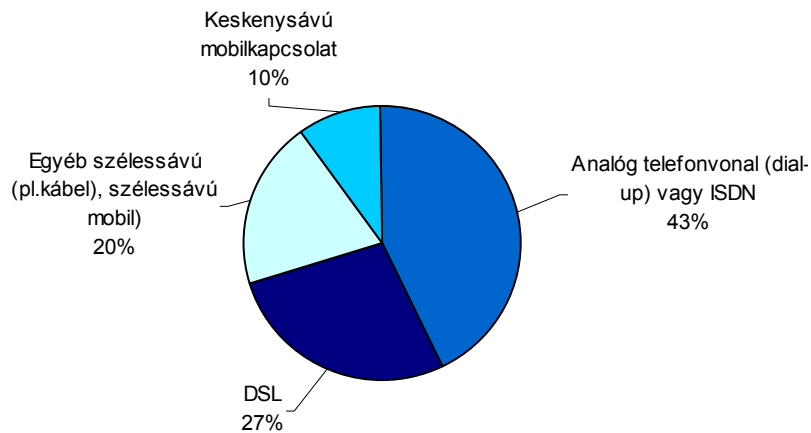
A szélessávú hozzáférés helyzetét érdemes külön is kiemelni. A szélessávú kapcsolati lehetőség hazai megjelenésének viszonylagos újdonságát (a tömeges megjelenés 2002-re tehető) figyelembe véve, a fejlődés jelentős dinamikája arra utal, hogy a szélessávú kapcsolatok aránya közelíti az összes kapcsolat felét (jóllehet az arányok még jelentős lemaradást mutatnak nemzetközi összehasonlításban).

A hazai internetezők közel 50%-a valamelyik szélessávú kapcsolat közvetítésével éri el az internetet. Ez lehet DSL, vagy egyéb szélessávú kapcsolat, pl. kábeles internetszolgáltatás vagy szélessávú mobilkapcsolat. A háztartások internetkapcsolat-típusainak (egy háztartáson belül többféle is lehet) megoszlását, kapcsolat-típus szerint a kördiagram szemlélteti.

¹ A mobiltelefonos internet elérésre adott válaszok módszertanilag nem bizonyultak elég megbízhatónak, ezért erre külön adat nem áll rendelkezésre.

Háztartásokban használt internetkapcsolat-típusok megoszlása

(Az adott kapcsolattípusra tett jelölések száma alapján)

A lakóhelytípus szerint² vizsgálva az IKT ellátottságot kitűnik, hogy a hagyományosnak tekinthető IKT eszköz, a televízió csaknem azonosan magas arányban (98% körül) található meg a magas-, a közepes- és az alacsony népsűrűségű területeken élők háztartásaiban. A többi eszközzel való rendelkezés aránya azonban már eltérő a lakóhely típusa szerint, minden esetben a magas népsűrűségű területen élők javára billentve a mérleget. A legnagyobb eltérés az arányokban az internet-hozzáférés vonatkozásában mutatkozik, mellyel a magas népsűrűségű területen élő háztartások 31,8%-a, az alacsony népsűrűségűn élőknek pedig 14,4%-a rendelkezik. Az asztali számítógép a városiasodás mindhárom szintjén a harmadik helyet foglalja el (a TV és a mobiltelefon után) az ellátottsági rangsorban. A népsűrűség növekedésével egyértelműen növekszik a számítógép ellátottság szintje is.

A háztartás típusa, nevezetesen a 16 év alatti gyermekek jelenléte a háztartásban, ugyancsak kimutatható hatással van az IKT eszközökkel való ellátottságra. A hatás erőssége szintén összefüggésben van az adott eszköz elterjedtségével, tehát elsősorban az új eszközöknél jelenik meg. Határozottan látszik már a mobiltelefonoknál is, hogy a gyermekes háztartásoknál lényegesen magasabb a mobiltelefonnal rendelkező háztartások aránya, mint a gyermekteleneknél és ugyanez észlelhető a számítógéppel és internet-hozzáféréssel való rendelkezés esetében is. Az összes gyermekkorú (16 év alatti) taggal rendelkező háztartások 29,1%-ának van internet-hozzáférése és 14,3%-ának szélessávú hozzáférése, a gyermekkorú taggal nem rendelkező háztartások 19,4%-ának van internet-hozzáférése és 9,6%-ának szélessávú hozzáférése. A gyermekes háztartások tehát lényegesen magasabb arányban rendelkeznek internet, illetve

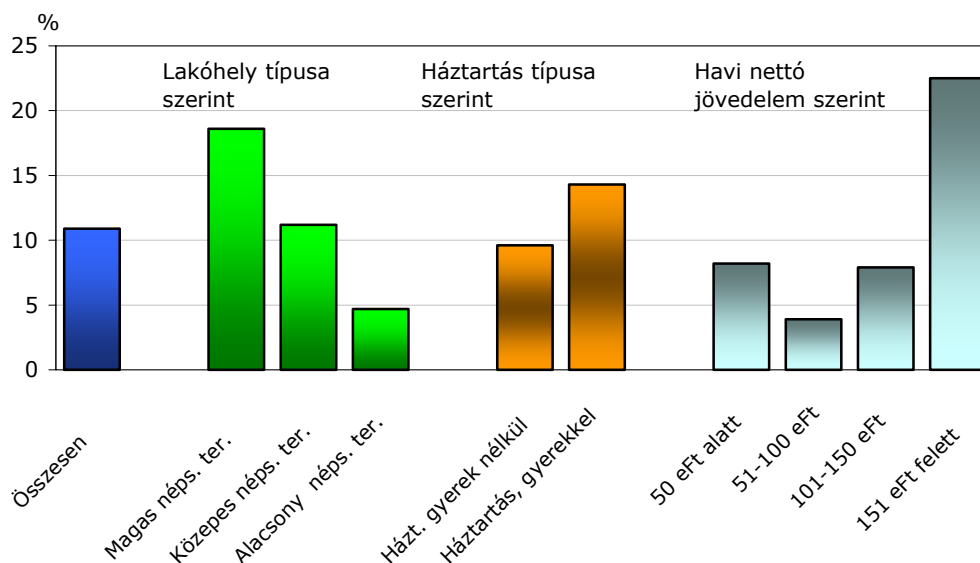
² Lakóhely típusa alatt nem a hazai statisztikában általában használt besorolást értjük, hanem az uniós módszertanban meghatározott csoportképzőt, a lakóhelyek népsűrűség szerinti kategorizálását ld. „az adatgyűjtésnél alkalmazott módszerek lényegesebb elemei” fejezetet.

szélessávú hozzáféréssel, mint a gyermektelenek. A szélessávú kapcsolattal rendelkezők aránya az internetkapcsolattal rendelkező háztartásokat vizsgálva már lényegesen kiegyenlítettebb, a gyermekes háztartások 49,4%-a, a gyermektelen háztartások 49,6%-a szélessávú kapcsolaton keresztül éri el az internetet.

A háztartások jövedelme ugyancsak összefüggést mutat az IKT-eszközökkel való rendelkezéssel. Míg a hagyományos eszköznek számító televízió – teljes elterjedtség mellett – nem mutat egyértelmű összefüggést a háztartási jövedelmek és az eszköz birtoklása között, addig a modernebb eszközök, mobiltelefon, számítógépek (különösen a hordozhatók) és az internet hozzáférés igen erős összefüggést mutat a háztartás jövedelmi viszonyaival. Különösen a legmagasabb jövedelem kategóriába tartozó háztartásoknál nő látványosan az új IKT eszközök jelenléte (internet hozzáférés). Az asztali számítógépnél már az előző (101-150e Ft) kategóriában bekövetkezik egy nagy ugrás az ellátottságban.

Az IKT-eszköz hozzáféréseinek egyik legfontosabb eleme az internet-hozzáférés. Az internet és ezen belül a szélessávú hozzáférés összefüggése a **népsűrűség** emelkedésével világosan kirajzolódik. A népsűrűség emelkedésével viszonylag egyenletesen nő az internetkapcsolattal és ezen belül szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások aránya (internet hozzáférés: alacsony 14,4%, közepes 22,0%, magas 31,8% népsűrűségű területeken), (szélessávú hozzáférés: alacsony 4,7%, közepes 11,2%, magas 18,6% népsűrűségű területeken) a különböző népsűrűségű területeken élő összes háztartáshoz viszonyítva. A népsűrűség növekedésével a hozzáférések aránya nő az adott területen élő összes háztartáshoz képest, hanem a szélessávú hozzáférésekkel való rendelkezés is egyre nagyobb arányt képvisel az összes internet-hozzáférések között, a szélessávú hozzáférések aránya (alacsony 32,4%, közepesen 51%, magas 58,4% népsűrűségű területeken). Tehát a népsűrűség emelkedésével nő a szélessávú használat szerepe az internethasználatán belül.

A magyar háztartások szélessávú internetellátottsága társadalmi jellemzők szerint, 2005

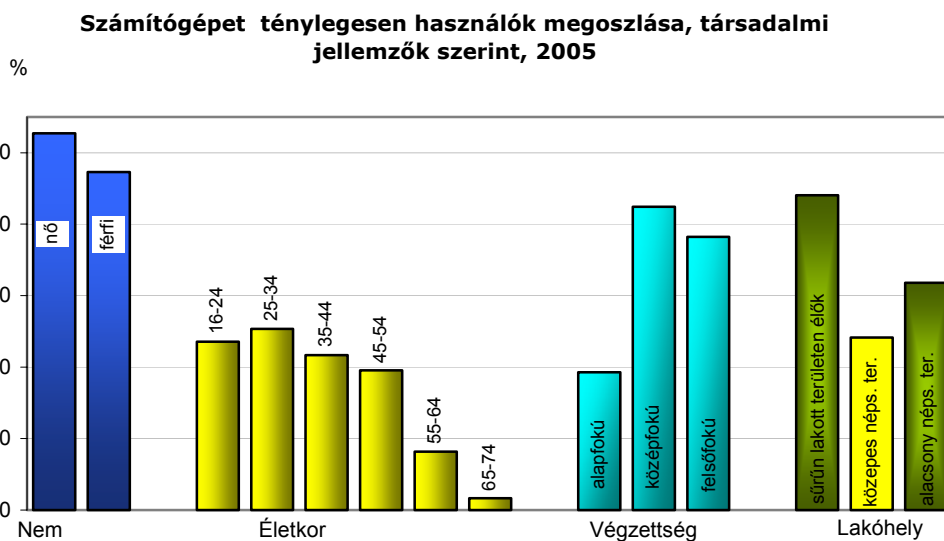

Ugyancsak erős összefüggés mutatkozik az otthoni **internet-, és ezen belül a szélessávú hozzáférés, valamint a háztartások típusa** között, aszerint, hogy gyermekes vagy gyermektelen háztartásról van-e szó. Igen jelentős az eltérés a gyermekes és gyermektelen háztartások között az internet- és szélessávú internet hozzáférés tekintetében.

A háztartási nettó jövedelmekkel való összefüggés ugyancsak kimutatható és kézenfekvő, bár a használat szintje és a jövedelem kategóriák változása közti összefüggés kevésbé szoros, mint a lakóhelytípus és a háztartástípus esetében. A háztartási nettó jövedelmek növekedésével nem egyenes arányban növekszik a szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások száma, hanem az 51-100 ezer Ft-os nettó jövedelem szinten a használat visszaesik, 101-150 ezer Ft-os szinten erősen nő, majd az igazi használati szintnövekedés a legmagasabb (150 ezer Ft felett) szinten következik be. Mindez arra enged következtetni, hogy a szélessáv használat újszerűsége és viszonylag magas költsége miatt még fokozottan jövedelem érzékeny és használata csak a legmagasabb jövedelmi szinten válik erőteljessé. A legalacsonyabb jövedelem kategória viszonylag magas használati aránya minden valószínűség szerint azzal magyarázható, hogy ebbe a jövedelem kategóriába esnek nagy számban azok a minimál bérre bejelentett (2005-ben bruttó 57 ezer Ft/hó) vállalkozók, kényszervállalkozók, akiknél a számítógép és a szélessávú internethasználat elengedhetetlen feltétele a tevékenységüknek, ugyanakkor tényleges jövedelmük magasabb szintű használatot tesz lehetővé, mint amit a hivatalosan bejelentett valószínűsít és tevékenységük színtere a saját otthonuk.

3. Az egyéni IKT-eszközhasználat jellemzői

Magyarországon a felmérésben érintett lakosság több mint 42%-a tényleges számítógép használó (3 hónapon belüli), a többit nem tekinthetjük tényleges használónak. A használók döntő többsége (97%) tényleges használó, csupán elenyésző kisebbség tartozik az eseti használók és egykori használók közé, akik a felmérést megelőzően, utoljára 3 és 12 hónap között, illetve 12 hónapnál régebben használtak számítógépet.

Az egyéni internethasználatot vizsgálva, a lakosság 37%-a internethasználó (azok figyelembevételével, akik az internetet 2005. első negyedévében használták), ebből az internetet rendszeresen (naponta illetve hetente) használók aránya 90 %. A lakosság megközelítőleg 34%-a tehát rendszeres internethasználónak tekinthető. Az internethasználók túlnyomó többsége (93%) tényleges (3 hónapon belüli), az eseti (3 és 12 hónap közti) és az egykori (12 hónapon túli) használók köre együttesen 7%.

A használat és a társadalmi tényezők összefüggéseit a hasonlóságok és eltérések bemutatása érdekében érdemes együttesen áttekinteni a számítógép, internet és elektronikus kereskedelem esetében.

Nemek szerint elemezve, számítógép használók 53%-a nő és 47%-a férfi. Nem nagy eltérést mutat az internethasználók megoszlása sem, ahol ugyanez az arány 52,3 és 47,7%. Mind a tényleges (3 hónapon belüli) számítógép, mind a tényleges internethasználókon belül tehát többségben vannak a nők. Ettől eltérően alakul az

elektronikus kereskedelemben érintettek megoszlása. Itt a férfiak aránya nagyobb a tényleges (3 hónapon belüli) vásárlók körében, de többségben vannak az eseti (3 és 12 hónap közötti) és az egykori (12 hónapon túli) vásárlók körében is.

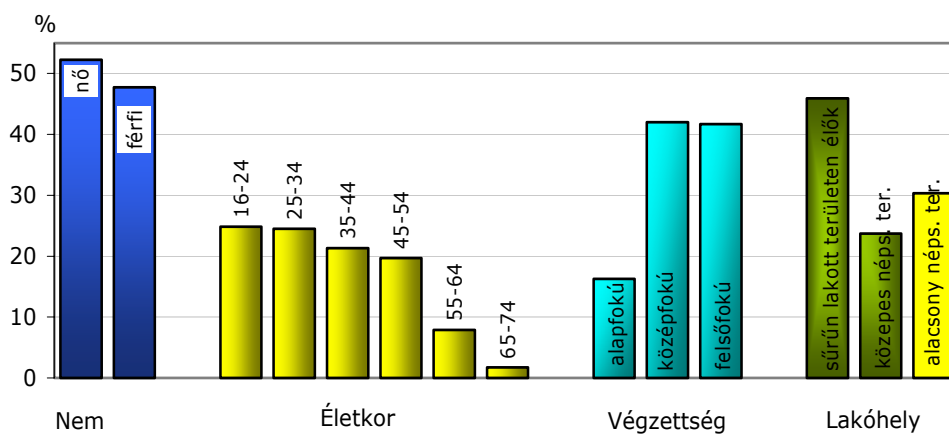
Életkor szerint azt tapasztaljuk, hogy a számítógép és internethasználók között a fiatalabb (16-44 év) és a korai középkorú (45-54 év) korcsoportokhoz tartozók aránya viszonylag magas és nem mutat jelentős eltéréseket. A használat jelentős visszaesése a késői középkorú és idős korú (55-74 év) korcsoportokban következik be. Mindkét használói körben a két legfiatalabb korcsoport (16-34 év) használja a számítógépet és internetet a legnagyobb arányban. Az elektronikus kereskedelem használatát ugyanez a korosztályi megosztottság jellemzi, 16-54 év közöttiek viszonylag magas érintettségi arányai az 55-74 év közöttiek esetében erőteljesen visszaesnek. Az 55 évnél mutatkozó digitális szakadék nyilvánvaló összefüggésben van a korosztályhoz tartozó többség gazdasági aktivitásának és jövedelemszerző képességének csökkenésével. A jövedelmi hatás jelentősége az internetes vásárlásoknál mutatkozik meg legélesebben, ahol a legfiatalabb 16-24 év közötti korcsoport használati aránya (a vásárlások aktualitásának mindhárom szintjén) elmarad a 25-34 év közöttiekétől. A lemaradás oka feltehetőleg nem az új iránti fogékonyságbeli különbség, hanem a tanuló évek és a munkába állás miatti jövedelmi pozícióbeli különbség.

Végzettség szerint nézve, a számítógép, internethasználat és internetes vásárlásban való érintettség arányának alakulásában közös vonás, hogy a tényleges (3 hónapon belüli) használókon, illetve vásárlókon belül kiemelkedően magas a felső és középfokú végzettségűek aránya az alapfokú végzettségűek arányához viszonyítva. Ugyanakkor a számítógép és internethasználók körében a használat és végzettség közti összefüggés nem érvényesül töretlenül, mivel a közép és felsőfokú végzettségűek használati szintje, az internethasználat esetén közel azonos, a számítógép-használat esetén pedig a felsőfokúak aránya kis mértékben még el is marad a középfokú végzettségűekétől. A helyzet sajátossága tehát, hogy a középfokúak között a használat aránya az alapfokúakhoz képest kiemelkedően magas, míg a felsőfokúak végzettségi előnye nem mutatkozik meg magasabb használati szinten. Az internetes vásárlás némileg eltér ez előzőektől, itt a végzettségi szint emelkedésével határozottan és egyenletesebben nő az egyes szintekhez tartozó, internetes vásárlásban érintettek aránya, de az egyes szintek közti eltérések igen jelentősek.

A lakóhely típus szerint is hasonló képet mutat a számítógép, internethasználat és az elektronikus kereskedelemben való érintettség. Mindhárom területnek közös vonása, hogy a használati szint kiugróan magas a sűrűn lakott területeken és lényegesen alacsonyabb az alacsony népsűrűségű területeken. A legalacsonyabb használati szint azonban a számítógép- és internethasználat esetében a közepes népsűrűségű területeken tapasztalható. Az internetes vásárlás esetében ez csak a ritkább vásárlást

képviselő eseti (3-12 hó közötti) és egykori (12 hónapon túli) vásárlói szintekre volt jellemző. A tényleges (3 hónapon belüli) vásárlók szintjén a népsűrűség emelkedésével egyenetlenül, de növekvő használati szint összefüggése érvényesült. A számítógép és internet használat és a népsűrűség hasonló kétpólusú (a magas és alacsony népsűrűségnél kiemelkedő értékek) viselkedése rávilágít a két terület nyilvánvaló összefüggésére. Az alacsony népsűrűségű területeken élő használók viszonylag magas arányát feltehetőleg a távolság, elszigeteltség és a korlátozottabb szabadidő eltöltési lehetőségek áthidalására irányuló rászorultság magyarázza, a sűrűn lakott területeken pedig az infrastrukturális lehetőségek nagyobb választéka és kedvezményes akciók húzóereje okozza.

Internetet ténylegesen használók megoszlása, társadalmi jellemzők szerint, 2005

A tényleges használat gyakoriságának alakulása

Nemek szerint vizsgálva a számítógép-használat gyakoriságának minden szintjén női többség tapasztalható, ugyanez jellemzi az internethasználat³ gyakorisági szintjeit is, a leggyakoribb napi használók kivételével, ahol enyhe férfi többség jelenik meg. A számítógép-használatra elmondható, hogy a tényleges használók körében a gyakorisági szintek növekedésével a férfi használók aránya is növekszik, de még a leggyakoribb napi szinten sem éri el a női felhasználók arányát.

Életkor szerint mind a számítógép-, mind az internethasználatra jellemző, hogy az idősebb korcsoportokban (55-74 év), a használat aktualitásánál tapasztaltakhoz hasonlóan, a használati arány hirtelen és jelentősen csökken. A számítógép-használat esetében a fiatal (16-34 év) korcsoportokban, az internethasználat esetén a (16-54 év) korcsoportokban dominánsan magas a rendszeres (napi, heti) használók aránya.

³ Gyakoriság szempontjából csak a számítógép- és internethasználat gyakoriságának megoszlását hasonlítjuk össze nemek szerint.

Végzettség és a használat közti összefüggés a rendszeres (napi, heti) használók esetében a leginkább egyértelmű, mind a számítógép-, mind az internethasználat terén. A közép és felsőfokú végzettségűek közé a rendszeres használók sokkal nagyobb hányada tartozik, mint alacsonyok közé. A számítógép használatnál a végzettség növekedésével a használók aránya középfokú szintig jelentősen nő, a közép és felsőfok között a növekedés azonban már nem számottevő.

Lakóhelytípus szerint, a napi használók csoportjában, a sűrűn lakott területeken a legnagyobb a használók aránya és a sűrűn lakott területek használati szintje jelentősen eltér a közepes népsűrűségű területekétől. Ennél kisebb eltérés tapasztalható a közepes és alacsony népsűrűségű területeken élők között. A leggyakoribb, napi internet használók között hasonló összefüggés mutatkozik, kiugróan magas a sűrűn lakott területeken élő használók aránya. Igaz ez a heti használókra is, de már nem kiemelkedő mértékben.

Használat egyéb jellemzők szerint

A használat helye szerint az adott helyre tett jelölések alapján mind a számítógép, mind az internethasználat esetében kiemelkedő az otthoni (44,8 és 36,2%) és a munkahelyi (27,0 és 29,3%) használat.

Mindkét esetben ettől elmarad (10,6 és 12,5%) az oktatási intézmény, mint használati helyszín, bár ennek nyilvánvaló oka van, hiszen ezt a helyszínt csak az oktatásban résztvevők jelölhették. Az oktatási intézményben dolgozó tanárok számára az itteni eszközhasználat ugyanis munkahelyi használatnak minősül. Azok aránya, akik más személy lakását jelölték az internethasználat helyének 12%, míg a számítógép-használat szempontjából ez a helyszín arányaiban kevesebb jelölést kapott (10,8%). Egyéb helyeken (internetkávéház, teleház, könyvtár, e-magyarország pont) a számítógépet 6,8%-ban, az internetet 10 %-ban veszik igénybe.

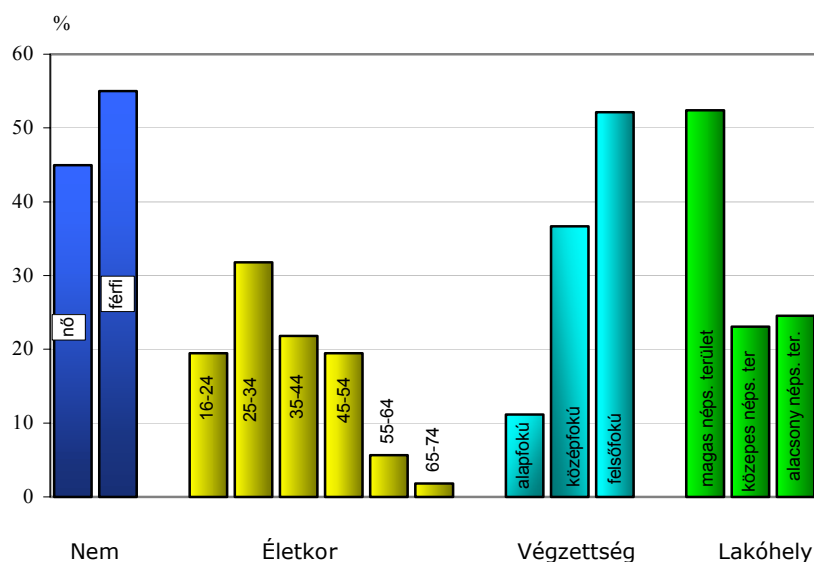
Az internethasználati célokra vonatkozóan a felmérés ugyancsak több válasz jelölését engedte meg, ezért a halmozódás miatt itt is csak a válaszok célok közti megoszlása elemezhető. A válaszok alapján igazolódik az a korábban is érzékelt jelenség, hogy a felhasználók döntő többsége kommunikációra illetve információkeresésre, online szolgáltatások igénybevételére használja a hálózatot (mindkét cél 30,8–30,8 %), ennél lényegesen kevesebbet használják a közhivatalokkal való kapcsolattartásra (16%), oktatással, képzéssel kapcsolatos szolgáltatások igénybevételére (13,8%). Tehát éppen a fejlett elektronikus szolgáltatások terén látszik lemaradás, melynek fejlesztése az egyik legkiemeltebb EU-prioritás.

4. Új IKT felhasználási lehetőségek és az IKT terjedését meghatározó egyes tényezők

e-Kereskedelem

Az internetes vásárlásban érintett magyarországi egyének aránya — azoké, akik **valaha** már rendeltek árut vagy szolgáltatást az interneten keresztül — az összlakosságon belül közel **9%**. Ebből a tényleges (**2005 első negyedévében**) vásárlók aránya az összlakosságon belül **5,3%**, a rendszeres (napi és heti) internetezőkhöz viszonyított aránya 16%. Az eseti (3-12 hónap közti) vásárlók aránya az összlakosságon belül 2,7%, az egykori (12 hónapon túli) vásárlók aránya 0,8 %.

Az interneten keresztül éven belül vásárlók megoszlása társadalmi jellemzők szerint, 2005

Az **internetes vásárlások által érintett termékeket** tekintve a felmérésben résztvevők több válaszlehetőséget is jelölhettek, ezért itt a halmozódás miatt csak a válaszok megoszlása alapján értékelhetünk. Ennek alapján megállapítható, hogy a legtöbb internetes vásárlás egyik (de nem egyedüli) célja „könyv, magazin, újság, távoktatási anyagok, ezt követi (de messze lemaradva) az „utazás, üdülés” megrendelése, intézése, filmek, zenék letöltése, jegyvásárlás, szoftver letöltés, ruházat, kiegészítő, sportfelszerelések rendelése. A legkevesebbszer jelölt vásárlási cél a szerencsejátékok, részvényvásárlás, pénzügyi szolgáltatás.

e-Képességek

e-Képességek alatt azokat a felhasználói képességeket értjük, amelyek az új IKT eszközök (számítógép, internet stb.) rendszeres és hatékony alkalmazását teszik lehetővé. Ide tartozik minden olyan felhasználói ismeret, amely gyakorlat, önképzés, vagy szervezett képzés útján megszerezhető. A képességek mindenkori szintje meghatározza a használat színvonalát és az IKT terjedésének lehetséges ütemét.

Az e-képességek esetében szintén csak az adott jelölések száma és a gyakoriságuk megoszlása lehet az elemzés alapja.

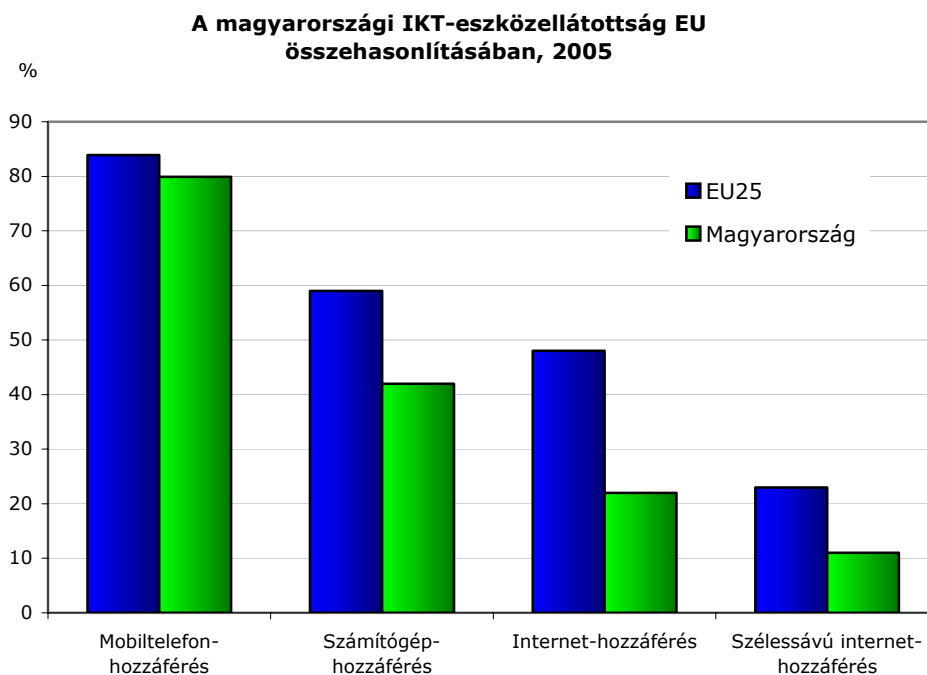
A programok megnyitása egér segítségével, fájlkezelés (másolás, törlés, áthelyezés), szövegszerkesztő használata tartozik a legtöbbször által használt **számítógépes műveletek** közé, míg a program írása, fájl tömörítése, táblázatkezelő használata a kevésbé gyakori művelet.

A különböző **internetes műveletek** közül a kereső oldalak használata, e-mail küldése csatolt fájlal, üzenetküldés chatszobákba, hírcsoportokba, online vitafórumokra a leggyakoribb műveletek, míg az internetes telefonálás, fájlmegosztó rendszerek használata (filmek, zenék cseréjére) és a honlap készítése a ritkábban alkalmazott műveletek közé tartoznak.

A **számítógépes és internetes ismeretek elsajátításának módját** illetően a válaszok túlnyomó többsége (27,6%) egyik formának a „*használat közben a gyakorlatban*” tanulást jelölte meg, a második leggyakoribb mód az önképzés (19,2%), míg az „*iskolarendszerű képzés keretében*” és a „*kollégák, barátok magyarázatai alapján*” szerzett ismeretek a harmadik helyen állnak a rangsorban (18,5-18,5%). Tíz százalék alatti jelölést kaptak a tanfolyami képzések, akár felnőttképzés keretében saját kezdeményezésre elvégzett, akár a munkáltató által előírt tanfolyamról volt szó.

5. Nemzetközi kitekintés

A magyarországi mutatókat **nemzetközi összehasonlításban vizsgálva** azt tapasztaljuk, hogy minden egyes **ellátottsági mutató** esetében jelentős a lemaradásunk az EU átlagához viszonyítva. Leginkább a mobiltelefon ellátottságban (80%) közelítjük meg az EU átlagos szintjét (84%), ezt követi az otthoni számítógép-ellátottság és az otthoni internet-hozzáférés aránya. A mobil hozzáférés esetében 95%-át, a másik két esetben 73% illetve 46%-át éri el a magyar átlag az EU szintnek. A szélessávú hozzáférés esetében az EU átlagának közel 48%-át érjük el.

Számítógép-ellátottság tekintetében az EU átlagtól való elmaradásunk jelentős a háztartások számítógéphez való hozzáféréseben. A háztartások 58%-ában van legalább egy számítógép az Európai Unióban, míg a magyarországi arány 42%. Ugyanakkor látni kell azt is, hogy van olyan régi EU-tagállam, Görögország, melyet ezzel az értékkel jelentősen megelőzünk, és van olyan is, mellyel egy szinten vagyunk (Portugália). Az új belépő országok közül megelőzzük Litvániát, Lettországot, Lengyelországot, de Észtország, Szlovákia és Szlovénia előttünk jár.

Az új belépők közül egyedül Szlovénia haladja meg az EU átlagot.

Háztartások számítógép-ellátottsága az Európai Unió országaiban (%-ban)	
EU-átlag (58) feletti tagországok	EU-átlag (58) alatti tagországok
Luxemburg (97)	Spanyolország (55)
Dánia (84)	Szlovákia (47)
Svédország (80)	Olaszország (46)
Hollandia (78)	Ciprus (46)
Németország (70)	Észtország (43)
Nagy-Britannia (70)	Magyarország (42)
Finnország (64)	Portugália (42)
Ausztria (63)	Lengyelország (40)
Szlovénia (61)	Görögország (33)
	Litvánia (32)
	Lettország (30)
	Csehország (30)

Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve, az adatot szolgáltató 21 tagállamon belül, a 13-ik helyen állunk. Az IKT eszközök közül a számítógép-hozzáférést illetően foglaljuk el a legjobb pozíciót. Az újonnan belépő EU-10-ek között is (közülük 9 ország szolgáltatott adatot) a számítógép-hozzáférésben állunk a legjobb helyen az IKT eszközök közül, 5-ik a rangsorban.

Az internet-hozzáférés esetében a hazai háztartási internet-hozzáférés 22%-os szintje kevesebb, mint fele az EU átlagnak (48%). Ezzel az eredménnyel a régi EU tagállamok közül egy szinten vagyunk Görögországgal, de a számítógép-ellátottságban velünk egy szinten lévő Portugália ezen a téren előttünk jár. Az új belépő országok közül megelőzzük Litvániát, Csehországot, de kevéssel lemaradunk Szlovákiától, és a számítógép-ellátottságban mögöttünk álló Lengyelország is előttünk áll, míg Lettország és Szlovénia meglehetősen előnnyel rendelkezik. Szlovénia ezen a téren is az egyetlen új belépő, amely eléri az EU átlagot.

Háztartások internet-hozzáférése az Európai Unió országaiban (%-ban)	
EU-átlag (48) feletti tagországok	EU-átlag (48) alatti tagországok
Hollandia (78)	Ausztria (47)
Luxemburg (77)	Lettország (42)
Dánia (75)	Olaszország (39)
Svédország (73)	Észtország (39)
Németország (62)	Spanyolország (36)
Nagy-Britannia (60)	Ciprus (32)
Finnország (54)	Portugália (31)
Belgium (50)	Lengyelország (30)
Szlovénia (48)	Szlovákia (23)
	Görögország (22)
	Magyarország (22)
	Csehország (19)
	Litvánia (16)

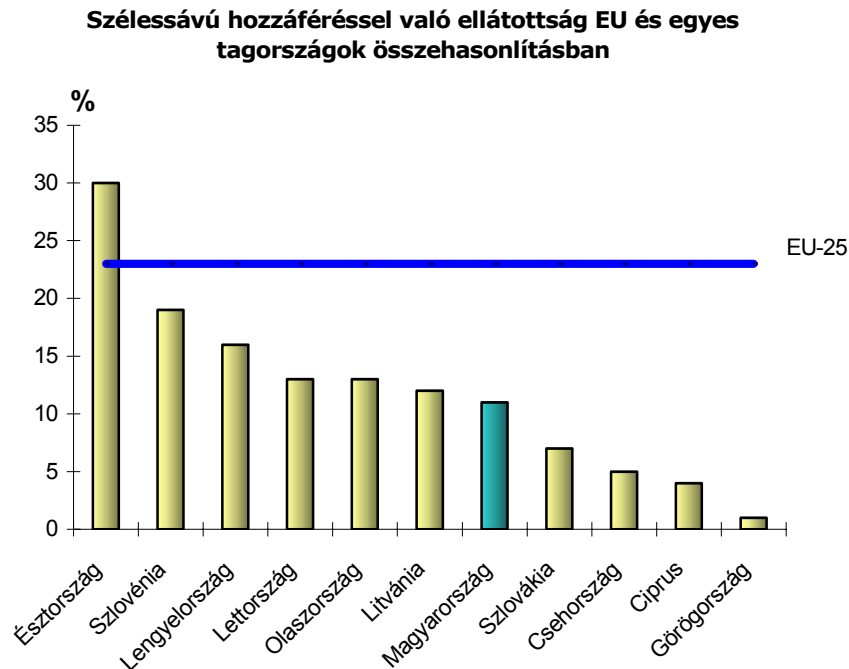
Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve a 18-ik helyen állunk internet-hozzáférésben. Az ellátottságot vizsgálva itt a leggyengébb a pozíciónk. Ugyanez a helyzet, ha az újonnan belépő EU-10-ek csoportjának, 9 adatot szolgáltató országához viszonyítjuk a hazai internet hozzáférés helyzetét, itt a 7-ik helyet foglaljuk el.

A szélessávú kapcsolat terjedése külön figyelmet érdemel, mert kiemelt szerepet játszik mind az EU, mind a nemzeti célkitűzésekben és terjedése sokat mond az információs társadalom infrastrukturális feltételeinek fejlettségéről.

A szélessávú internet-hozzáférés vonatkozásában, nemzetközi összehasonlításban a magyar átlag (11%) kevesebb, mint fele (48%-a) az EU átlagának (23%). A régi EU tagországok közül egyedül Görögország átlaga marad a magyar átlag alatt. Az új belépők közül Ciprus, Csehország és Szlovákia nem éri el a magyar átlagot, míg Litvánia, Lettország, Lengyelország, Szlovénia előttünk jár, Észtország pedig jóval az EU átlaga felett van.

Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve, a 22 adatszolgáltató tagállam közül a 16-ik helyen állunk a szélessávú hozzáférés terén. Ez a számítógép és mobil hozzáférés után a

3-ik leggyengébb pozíciót jelenti az országok rangsorában. Az újonnan belépő EU-10-ek csoportján belül (a 9 adatszolgáltató ország közül) ugyancsak a mezőny második felében, a 6-ik helyen helyezkedünk el.

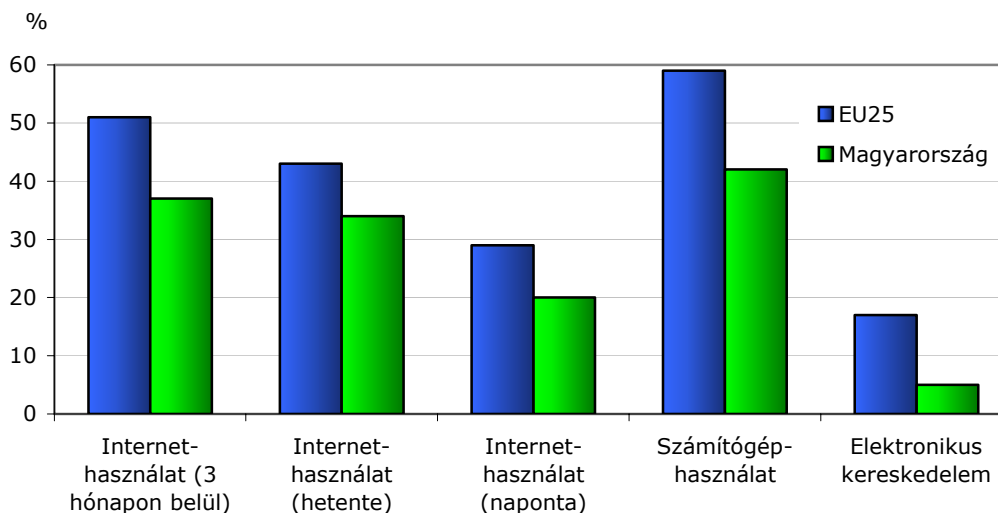
A magyar háztartások 80%-os **mobiltelefon**⁴ ellátottságával kapcsolatosan megállapítható, hogy ez az a terület ahol a legközelebb sikerült kerülni az EU átlaghoz (83,9%) és (a fejlődési ütem alapján) nagy a valószínűsége, hogy rövidesen teljesen felzárkózunk. A teljes képhez hozzátartozik az is, hogy a mobil telefon terjedési üteme a leggyorsabb az IKT eszközök közül és az ellátottsági mutatók itt általában magasabbak az egyes tagállamok esetében. Így a viszonylag magas ellátottsági mutatók az új belépőket is jellemzik. A régi tagállamok közül megelőzzük a görög ellátottsági szintet, az új belépők közül előnyünk van Litvániával, Lettországgal, Lengyelországgal szemben, míg Szlovénia, Szlovákia, Ciprus és Észtország előttünk jár. Szlovénia, Ciprus és Szlovákia ellátottsága meghaladja az EU-átlagot.

Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve, az adatszolgáltató 21 ország között a tizenegyedik helyet foglaljuk el. A mobiltelefon-hozzáférés, a számítógép-hozzáférés után a második legjobb pozíciót foglalja el a rangsorban. Az újonnan belépő EU-10-ek csoportjában, az adatot szolgáltató 8 ország között az 5-ik helyen állunk, a számítógép-hozzáférés újbelpőők közti pozíciójához hasonlóan.

⁴ A háztartások mobiltelefon ellátottsági mutatója eltér az előfizetőkkel való ellátottság fogalmától, mivel az előző jelentése, hogy a háztartások hány százalékában található legalább egy készülék, az utóbbi mutató mindig magasabb értéket képvisel, mivel ma már egy embernek gyakran több készüléke is van.

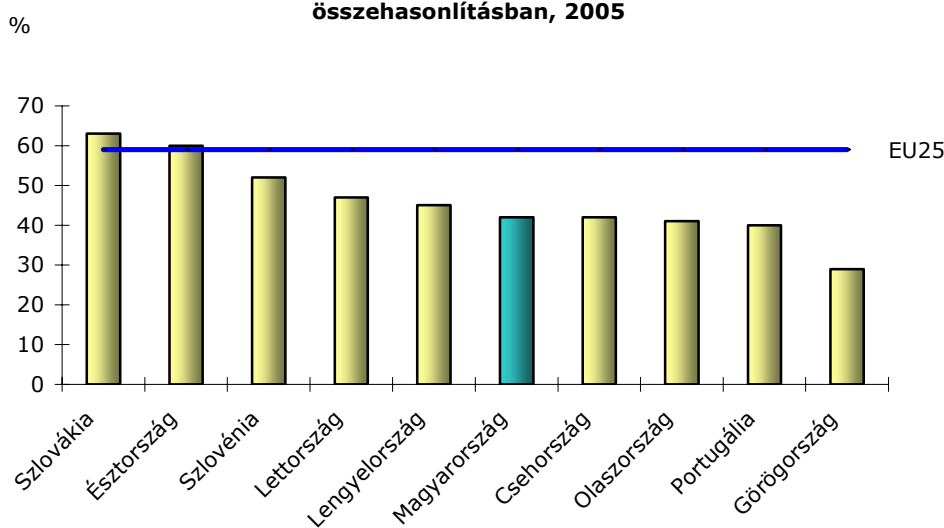
Az **IKT eszközök használatát** illetően Magyarország jelentősen elmarad az EU átlagtól, ahol a lakosság 59%-a már tényleges **számítógép**használó. A magyar átlag (42%) egyelőre az uniós szint 71 %-át éri el.

A magyarországi IKT-eszközhasználat EU összehasonlításában, 2005

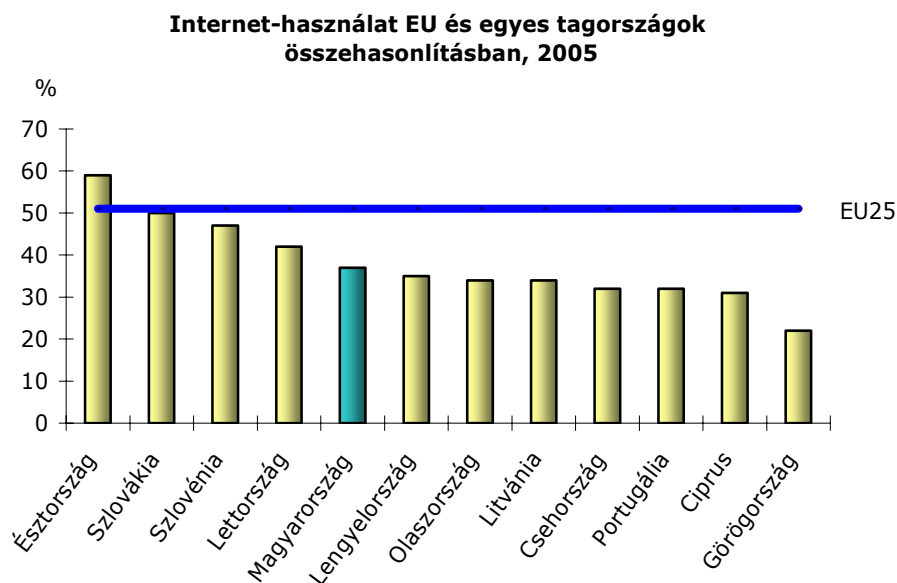
A régi EU tagállamok közül megelőzzük a hagyományosan gyengébb IKT elterjedtséget produkáló déli országokat mint Görögország, Portugália, Olaszország. A 10 új belépő közül azonban előttünk áll Lengyelország, jelentősen megelőz Lettország, Szlovénia és az EU átlagot is meghaladja Szlovákia.

Számítógép-használat EU és egyes tagországok összehasonlításban, 2005

Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve, a 21 adatszolgáltató tagállam közül a számítógép használat tekintetében a 12-ik helyen állunk (az azonos százalékokat azonos helyezésnek tekintve), megközelítően Csehországgal egy szinten.

A magyar átlag (37%) az **internethasználat** esetében is jóval az EU átlag (51%) alatt van, annak megközelítőleg a 73%-a. A régi EU tagállamok közül csak a déliek Görögország, Portugália, Olaszország maradnak el a magyar átlagtól. Az új belépők közül Ciprus, Csehország, Litvánia, Lengyelország mutat a magyarnál alacsonyabb internethasználati arányt, míg Lettország, Szlovénia, Szlovákia jelentősen felülmúlja azt, Észtország pedig az EU átlagot is jóval meghaladja.

Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve (a 22 adatszolgáltató tagállam között) a 15-ik helyen állunk az internethasználatban. Az újbelpő EU-10-ek csoportjában, a 9 adatot szolgáltató ország közül Magyarország éppen középen, az 5-ik helyen helyezkedik el.

Az információs társadalom előzőekben bemutatott területei közül a legfejletlenebb, de egyik legígéretesebb területe az **e-kereskedelem**. Az országos adatok és az EU átlag is jelzi, hogy kezdeti stádiumban van a folyamat terjedése. A ténylegesnek tekintett internetes vásárlások aránya EU szinten 17%. A magyar átlag itt a szokásosnál is nagyobb lemaradást mutat 5,3%, nem éri el az EU átlag egyharmadát, ezzel együtt számos új belépő tagállam van ennél is nagyobb lemaradásban és 3 régi tagállam is gyengébb eredményt tud felmutatni. A régi tagállamok közül Görögország, Olaszország, Portugália alacsonyabb arányt képviselnek, az új belépők közül Lettország, Litvánia, Csehország, Észtország, Ciprus elmarad a hazai átlag mögött, míg Lengyelország egy szinten van velünk. Előttünk jár ugyanakkor két új belépő: Szlovákia és Szlovénia.

Interneten keresztül vásárlók aránya az Európai Unió országaiban (%-ban)	
EU-átlag (17) feletti tagországok	EU-átlag (17) alatti tagországok
Svédország (36)	Belgium (11)
Nagy-Britannia (36)	Spanyolország (8)
Németország (32)	Szlovénia (8)
Luxemburg (31)	Szlovákia (6)
Dánia (26)	Lengyelország (5)
Finnország (25)	Magyarország (5)
Ausztria (19)	Olaszország (4)
	Portugália (4)
	Ciprus (4)
	Észtország (4)
	Lettország (3)
	Csehország (3)
	Görögország (2)
	Litvánia (1)

Az EU-25-ök összesített rangsorát tekintve, a 21 adatot szolgáltató tagállam között, a mezőny első felének végén, a 10-ik helyen állunk, az e-kereskedelem elterjedtsége terén. A rangsorban való elhelyezkedésünk alapján, tehát a helyzet jobb, mint az EU-átlagtól való százalékos elmaradás alapján. Az új belépő EU-10-ek csoportjában elfoglalt pozíciónk is viszonylag kedvező, ahol 9 adatszolgáltató tagállam közül a 3-ik helyet foglaljuk el.

6. Az adatgyűjtésnél alkalmazott módszerek **lényegesebb elemei⁵**

Az **IKT** az **I**nformációs és **K**ommunikációs **T**echnológia rövidítése.

A felvétel a 2005. évi mikrocenzus ún. kapcsolt felvétele volt, 10 000 cím véletlen kijelölésével és 2005. április 1-21 között személyes interjúk készítésével valósult meg. Az érintettek részvétele önkéntes volt.

A kérdezési program vonatkozási ideje 2005 első negyedév.

A felvétel legfontosabb technikai jellemzői:

Összes magyarországi háztartás száma (alapsokaság):	3 851 ezer
Legalább egy 16-74 éves taggal rendelkező (a felvételben résztvevő) háztartások száma (célsokaság):	3 498 ezer
A legalább egy 16-74 éves taggal rendelkező (a felvételben résztvevő) háztartások aránya (az összes háztartáson belül):	91 %
16-74 év közötti taggal rendelkező háztartásokban élő személyek száma (célsokaság egyénei):	7 646 ezer
A mintában szereplő háztartások száma (nettó mintanagyság):	8 127
Válaszadó háztartások száma:	7 229
Válaszolási arány:	89%
Válaszadó IKT-használó személyek száma:	3 620

A teljeskörűsítés a települések népességszám alapú kategóriái, nem és korcsoport figyelembevételével került végrehajtásra, a 2001. évi census továbbvitt adatainak felhasználásával. Külön súlyt kaptak a háztartások és külön súlyt az egyének.

Az alapsokaság és célsokaság eltérésének hatása az adatok értelmezésére

A felmérés alapsokasága (a mintavételi keret) az összes magyarországi háztartás, célsokasága pedig — a nemzetközi összehasonlíthatóság érdekében tett európai uniós módszertani ajánlásoknak megfelelően — a legalább egy 16-74 év közötti taggal rendelkező háztartások csoportja. A felmérés tehát az alapsokaságból választja ki a bruttó mintát, de csak a célsokaság ismérveinek megfelelő nettó minta adataival dolgozik, tehát minden olyan magyarországi háztartásra vonatkozik, amelyben legalább

⁵ Az adatgyűjtés módszertana az Európai Unió és a tagországok szakértői által a háztartások IKT-használatára vonatkozóan kidolgozott módszertanon alapul.

egy 16 és 74 év közötti személy él. A használati szokásokra vonatkozó kérdéscsoportokat is csak ilyen korú személyek tölthették ki. (Értelemszerűen kimaradtak tehát a felmérésből azok a háztartások, amelyeknek egy 16-74 év közötti tagjuk sincs.)

Az alsó és felső korhatár alkalmazása miatt a felmérés célsokasága tehát szűkebb, mint az összes háztartás és összlakosság csoportja, ezért értelemszerűen minden teljeskörűsített adat, háztartás és lakosság számhoz viszonyított mutató erre a tudatosan szűkített körre vonatkozik. Ugyanakkor az egyszerűség kedvéért az elemzés során mindenhol a lakosság megnevezés szerepel, mely alatt a felmérés célsokasága értendő.

Az összlakosság szűkítésének módszertani oka, hogy a célsokaság meghatározásánál a tagállamok az IKT eszközök birtoklásában és használatában való érintettségre, a lehetséges nem válaszolási arány minimalizálására, a válaszok (életkortól is függő) megbízhatóságára, tehát adatminőségre törekedtek. A legtöbb EU tagállam tapasztalata szerint a 16-74 év közötti korosztály tekinthető az IKT használat szempontjából a legérintettebb korcsoportnak, ezért a tagállamok közös megegyezéssel a 16-74 évnél húzták meg a célsokaság határait. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy az átmenetileg kimaradó korcsoportok érdektelenek lennének a megfigyelés későbbi nemzetközi továbbfejlesztése szempontjából.

Háztartási szint mérésénél használt fogalmak

Lakóhely típusa

A munkaerő felvételnél is használt lakóhelytípus meghatározás szerint.

Magas népsűrűségű terület: olyan összefüggő lakóterület, melyen négyzetkilométerenként legalább 500 ember él, és az összlakosság meghaladja az 50 000 főt.

Közepes népsűrűségű terület: olyan összefüggő lakóterület, melyen négyzetkilométerenként legalább 100 ember él és vagy az összlakosság meghaladja az 50 000 főt, vagy a terület közvetlenül határos egy magas népsűrűségű területtel.

Alacsony népsűrűségű terület: olyan összefüggő lakóterület, mely egyik fenti kategóriába sem sorolható.

Azok a lakóterületek, melyeken kevesebb, mint 100 ember él négyzetkilométerenként, de közvetlenül határosak egy magas, vagy egy közepes népsűrűségű területtel, abba a kategóriába kerültek figyelembevételre. Ha mindkettővel szomszédosak a közepes népsűrűségűhöz kerültek.

Háztartás fogalma

Az ellátottságot a háztartás szintjén vizsgáltuk.

A háztartás állhat egy vagy több családból és az azokkal együtt élő rokon vagy nem rokon személyekből, de közös háztartásban élhetnek családot nem képező rokon vagy nem rokon személyek is, pl. testvérek, valamelyik szülő elvált gyermekével, nagyszülő unokával, barátok (ún. nem-család háztartások). Az egyedülálló egy háztartást alkot.

Nem tartozik a háztartáshoz sem az albérlő, sem a háztartási alkalmazott. Ők minden esetben külön-külön háztartást alkotnak.

A háztartás tagjai közé sorolandók azon személyek, akik hosszabb-rövidebb ideig ugyan a háztartástól távol élnek, de a jövedelmi-fogyasztói közösségből nem váltak ki:

- a rövidebb ideig (üdülés, látogatás, külföldi kiküldetés v. kórházi ápolás miatt) távol lévők,
- a más helységben – esetleg átmenetileg külföldön – dolgozók, ha időnként hazajárnak, a háztartás egészének jövedelméhez keresetükkel hozzájárulnak,
- a huzamosan külföldön dolgozó személy, ha ő a háztartásfő, és a háztartás rendelkezik a keresetével,
- a távol lévő (albérletben, kollégiumban, rokonnál, esetleg külföldön lakó) tanulók, ha anyagi ellátásukról elsősorban az adatszolgáltató háztartás gondoskodik,

továbbá

- a háztartással együtt élő, olyan eltartási szerződéses eltartottat, aki természetbeni ellátást kap az eltartótól, külön kiadásait pedig az eltartóéval együtt számba lehet venni,
- a háztartásban élő állami gondozottat (családi állása nem „gyermek”, hanem „nem rokon” személy).

Nem sorolandók a háztartás tagjai közé:

- azok, akik tanulás vagy munkavégzés miatt huzamosan külföldön,
- azok, akik átmenetileg tartózkodnak a háztartásnál (pl. rokonlátogatás céljából),
- olyan, általában rokon személyek, akik tanulás vagy munkavégzés miatt laknak ingyenesen (nem albérlőként) az adatszolgáltató háztartásnál, de ellátásukról nem a háztartás, hanem máshol élő családjuk gondoskodik,
- a szabadságvesztésre ítélt személyek,
- az albérlők,
- a háztartási alkalmazottak.

Háztartás típusa

A háztartás típusa az elnevezések alapján egyértelmű, kiemelést igényel azonban a **gyermek** meghatározása. Gyermeknek a **16 év alatti személy számít, tehát az idősebb eltartott gyermekeket ebben a felmérésben a felnőtt lakossághoz számítjuk.**

Háztartás nettó havi jövedelme

A háztartások havi nettó jövedelmi adatait a válaszadók intervallumokra vonatkozó nyilatkozatai alapján regisztráltuk. A minta teljeskörűsítését követően a háztartásokat

kvartilisekre osztottuk, azaz megnéztük, milyen összeghatárig tartozik a háztartások egynegyede egy csoportba. Ugyanezt a műveletet végigvittük a négy negyeden olyan korrekciókkal, hogy az egyes negyedek kumulált aránya közelítse az 50 és 75 százalékot. Ennek alapján alakultak ki a közölt intervallumok, melyek sajátos módon a kérdőív első négy intervallumcsoportjával azonosak.

A nettó jövedelem kiszámításához figyelembe kellett venni:

- a háztartás tagjainak nettó havi jövedelmét,
- a rendszeresen kifizetett pótlékokat, díjakat, esetleg borravalót, jutalékot,
- a rendszeres természetbeni juttatásokat.

Az egyéni szint mérésénél alkalmazott eljárások, használt fogalmak

A használat mérésekor értelemszerűen mindig az egyén szintjén mérünk. A használatra kérdezés során, nem volt feltétel az eszköz tulajdonlása. Attól függetlenül kellett a kérdéseket megválaszolni, hogy a válaszadó a számítógépet/internetet otthon vagy máshol (pl. iskolában, munkahelyen, internet-kávézóban) használta.

- A válaszadó kiválasztásánál a kérdező biztos feladata olyan személy keresése volt, akire jellemző az IKT eszköz használat, ebben segítségére voltak a kérdőívbe épített szűrő kérdések.
- A használat mérésé során – értelemszerűen – a kérdések az egyénhez szólnak, és egyéni szokásokat mérnek.
- A kérdések egy kisebb része a téma természetéből adódóan **több válaszlehetőséget is lehetővé tett** a felmérés során. Olyan kérdéseknél került ez alkalmazásra – pl. internet használat helyei – ahol egyszerre több válasz az életszerű. Az ilyen kérdésekre kapott százalékos adatok értelmezése eltér azoktól, melyeknél az egyik válasz jelölése kizárja a másik válasz jelölhetőségét, a válasz lehetőségek közti kapcsolat tehát vagylagos. A többválaszos kérdéseknél a százalékos megoszlások nem a válaszoló sokaság tényleges megoszlását mutatják, hanem a válaszok megoszlását. Például, ha az internethasználat helyére vonatkozó kérdésre, az a válasz, hogy oktatási intézményben használja X %, akkor ez azt jelenti, hogy az adatszolgáltatók válaszainak legalább X %-ában szerepelt az adott válaszlehetőség legalább egyszer, és nem azt, hogy a válaszolók X%-a oktatási intézményben internetezik.

Iskolai végzettség

Az iskolai végzettség meghatározásánál a befejezett iskolai végzettséget vettük figyelembe. Alapfokú végzettségűek közé soroltuk be a végzettséggel nem rendelkezőket.

Gazdasági aktivitás

A munkaerő-statisztikában használt fogalmak szerint kerültek meghatározásra.

Egyéni IKT használati szint mérésének statisztikai fogalmai

Szükségesnek tartottuk, hogy a lehető legnagyobb **közérthetőségre törekedjünk**. Ezért néhány olyan kategória megnevezést (pl. számítógép, internet használat gyakorisági csoportjai), mely a felmérés során természetesen az adatszolgáltatók általi könnyen értelmezhetőséget szolgálták, most az adatfelhasználók könnyebb tájékoztatását szolgáló megnevezésekké alakítottuk át, tömörítettük, rövidítettük.

Az Eurostat módszertana a **használat három tág gyakorisági szintjét** különbözteti meg. Az első szintet (3 hónapon belül használók) alábontja használat gyakorisága szerint, napi, heti, havi, hónapon túli használókra. A kétféle gyakoriság megkülönböztetése érdekében az első bontást nem gyakoriságnak, hanem a *használat aktualitási szintjének* nevezzük, különböző hivatkozásokban, mert úgy véljük ez a bontás elsősorban nem a használat rendszerességére utal, inkább arra, hogy az adatszolgáltató használónak tekintése mennyire időszerű (milyen szintű a használat komolysága).

Fontos továbbá, hogy a második (gyakorisági szintek szerinti) bontásban képezzünk egy **„rendszeres használók”** fogalmat — mely alatt azokat az egyéneket értjük, akik az adott eszközt naponta, de legalább heti rendszerességgel használják —, hiszen a napi, heti használat illetve a havi és a havinál ritkább használat között minőségi különbség van, ezért ezt érdemes megkülönböztetni.

Az internethasználatra és az internetes vásárlásra ugyanez a kategóriabesorolás és elnevezés vonatkozik.

Használat gyakorisága

Az Eurostat módszertan a használat három tág gyakorisági szintjét különbözteti meg:

- a) az eszközt a felmérést megelőző 3 hónapban használók,
- b) az eszközt a felmérést megelőzően több, mint 3 hónapja, de egy évnél nem régebben használók,
- c) az eszközt a felmérést megelőzően több mint egy éve használók.

Mindhárom szintbe tartozókat használóknak nevezzük, de mivel a felmérés negyedéves időszakot ölel fel, és mert a 3 hónapnál régebbi használatot már nem lehet aktív használatnak tekinteni a használati szokások vizsgálatánál csak a 3 hónapon belüli használatot vizsgáltuk. Ezért célszerű az ebbe a csoportba tartozókat megnevezésükben is elkülöníteni, így a 3 hónapon belüli használókat **tényleges használóknak** neveztük el és így hivatkozunk rájuk az elemzésben. A 3 hónapnál régebbi, de egy éven belüli

használók az **eseti használók**, a több mint egy éve használókat pedig **egykori használóknak** nevezzük.

Az Eurostat módszertan a tényleges használókat tovább differenciálja a használat gyakorisága szerint

- a) A számítógépet csaknem minden nap használók (hetente legalább öt napot),
- b) a számítógépet legalább hetente használók
- c) a számítógépet legalább havonta használók
- d) a számítógépet ritkábban, mint havonta egyszer használók.

Az „a)” csoportot **napi használóknak**, a „b)” csoportot **heti használóknak**, a „c)” csoportot **havi használóknak**, a „d)” csoportot **havinál ritkább használóknak** nevezzük.

Használat helye

Manapság, a távmunka használatának terjedésével egyre gyakoribb, hogy a munkahely megegyezik a válaszadó lakásával. A számítógép/internethasználat helyére vonatkozó kérdésnél **otthoni használatnak** számít, ha a válaszadó munkahelye egyben az otthona is.

Az **oktatási intézmény** a diákok szemszögéből számít használati helynek. Akik oktatási intézményben dolgoznak – pl. tanárok – és használnak számítógépet, a munkahelyen használták az eszközt.

e-Kereskedelem

Interneten történő **rendelésnek** csak az adott cég honlapján lévő, annak közvetlenül visszaküldhető formanyomtatvány kitöltése **számít**, a saját kezűleg írt e-mail nem tekinthető internetes rendelésnek. Az internetes megrendelés esetén a szállítás és/vagy a kifizetés történhet elektronikus vagy hagyományos úton is, a rendelésnek azonban elektronikusan kell megtörténnie.

Nem tekinthető internetes rendelésnek, ha az áru vagy a szolgáltatás ingyenes, pl. az olyan termékek, mint az ingyenes szoftver, éttermi helyfoglalás vagy más ingyenes internetes információk.

Az olyan letölthető szoftverek, amelyek egy ideig ingyenesen használhatók, később azonban, ha használatukat folytatni akarjuk, fizetni kell értük, akkor számítanak vásárlásnak, amikor fizetünk értük.

Nem rendelt interneten az, aki a rendelés lebonyolítására mást kért meg, tehát nem maga intézte a rendelésseladást.

Az IKT eszközökkel összefüggő fontosabb fogalmak

analóg telefonvonal (dial-up csatlakozás) vagy ISDN

Mindkét csatlakozás keskenysávú elérést jelent, bár korábban gyors internet-csatlakozásnak minősültek.

asztali számítógép

A személyi számítógépet általában helyhez kötötten, asztallapra, íróasztalra helyezve használják. *Legalapvetőbb részei* a számítógépház a benne lévő hardvereszközökkel, valamint a hozzá kapcsolt perifériák (pl. monitor, klaviatúra, egér).

digitális vétel

Digitális jelek útján történő televíziózás. Ez az alapvető különbség a hagyományos televíziózáshoz képest, amely analóg jelekkel működik. Magyarországon 2004 októberében indították el a digitális földfelszíni televíziós műsorszórást. A technológia jobb minőségű képet, CD-minőségű hangot, interaktív szolgáltatásokat és sokkal több sugározható csatornát biztosít. A digitális műsorszórás egy kiegészítő berendezéssel, az úgynevezett set-top-box-szal érhető el. A *set-top-box* átalakítja a kábeltévét társaságtól érkező digitális jelet, így azt a hagyományos, analóg tévé is képes venni. A digitális sugárzás elvben szélessávú internetezésre és más interaktív szolgáltatásokra is lehetőséget ad, ha a felhasználó is tud jeleket küldeni a szolgáltató felé.

DSL (xDSL, ADSL, SDSL stb.)

DSL (Digital Subscriber Line) olyan szélessávú technológia, amely a meglévő réz vezetékhalozaton keresztül nagy sebességű adatátvitelt tesz lehetővé. Az **ADSL** (Asymmetric DSL) rendszerben nagyobb sáv szélesség van biztosítva a letöltésnek, mint a feltöltésnek, az **SHDSL** (single pair high-speed DSL) pedig a szimmetrikus nagysebességű DSL-t jelenti.

egyéb szélessávú kapcsolatok

Minden DSL-en kívüli, szélessávúnak minősülő kapcsolat. *(pl. kábel, szélessávú mobilkapcsolat UMTS stb.)*

FWA (Fixed wireless technologies)

Rögzített mobil technológiák, amelyek fix pontok között biztosítják az internet-hozzáférést.

hordozható számítógép (laptop)

Olyan számítógép, amelyet kis méreténél és könnyű súlyánál fogva nem helyhez kötötten használnak.

Ide tartoznak a notebook-ok, a laptop-ok, de nem tartozik ide – bár méreténél és súlyánál fogva könnyen hordozható – a kézi számítógép (palmtop).

Internet

Az internet egy hálózati infrastruktúra, amelynek segítségével bármely számítógép vagy mobil eszköz egymással kommunikálhat mindaddig, míg az internetre vannak kapcsolódva. Az internetet a Word Wide Web (www)-hez való kapcsolódásra és e-mail, SMS stb. küldésére is használják. A kapcsolat feltétele, hogy a számítógép egy ún. modemem keresztül kapcsolódjon telefonos hálózathoz, vagy csatlakozzon valamely internetes kábelszolgáltatóhoz.

játékkonzol

Olyan elektronikus eszköz, amelyet játékokprogramok irányításához terveztek (pl. Sony Playstation, Nintendo GameCube, Xbox).

kábel modem

Nagy sebességű internetkapcsolatot tesz lehetővé televíziós hálózati kábelek vagy felsővezetékes rendszerek segítségével. A DSL technológiához hasonlóan az adatszállítás a meglévő rézvezetékes hálózaton történik.

keskenysávú mobilkapcsolat (WAP, GPRS stb.)

A szélessávú mobiltelefonos hozzáférés jelenleg csak korlátozottan áll rendelkezésre. A 2. generációs mobiltechnológiák, mint a WAP és a GPRS, keskenysávúnak minősülnek.

kézi számítógép (palmtop)

A hordozható számítógépek egy speciális fajtája, amely zsebben vagy kisebb táskában is elfér, kis mérete következtében általában kézben tartva, helyváltoztatás (közlekedés, utazás) közben használják. Használatát kisméretű klaviatúra segíti. A **PDA** (Personal Digital Assistant) ettől annyiban különbözik, hogy az adatbevitelhez klaviatúra helyett ún. ceruzát használnak.

LAN (Local Area Network)

Nagysebességű internetkapcsolat házi (lokális) hálózaton keresztül.

mobiltelefon

Kommunikációs eszköz, amely a nem helyhez kötött (mobil) felhasználó kommunikációját, kapcsolatteremtését teszi lehetővé.

WAP

A **WAP** (Wireless Application Protocol) és a **GPRS** (General Packet Radio Systems) a 2. generációs, az **UMTS** (Universal Mobile Telephone System) a 3. generációs mobil technológián alapuló internet-hozzáférést tesz lehetővé.

TÁBLÁZATOK

Táblajegyzék – Tables

1.	A magyarországi háztartások infokommunikációs eszközellátottsága a lakóhely típusa szerint.....	36
2.	A magyarországi háztartások infokommunikációs eszközellátottsága a háztartás nettó havi jövedelme szerint.....	36
3.	A magyarországi háztartások infokommunikációs eszközellátottsága a háztartás típusa szerint.....	37
4.	Szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások a lakóhely típusa szerint.....	37
5.	Szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások a háztartás típusa szerint.....	38
6.	Szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások a háztartás jövedelme szerint.....	38
7.	Számítógép-használat jellemzői.....	39
7.1	A számítógép-használat aktualitásának szintje.....	39
7.2	A számítógépet használó személyek megoszlása kor, végzettség, lakóhely típusa szerint.....	39
7.3	A számítógép-használat gyakorisága.....	40
7.4	A számítógép-használat gyakoriságának megoszlása a használó kora, végzettsége, lakóhelyének típusa szerint.....	41
7.5	Számítógép-használat megoszlása a használat helye szerint, 2005 I. negyedév.....	41
7.6	Számítógép-használat a használat helye szerint, a használó kora, végzettsége és lakóhelyének típusa szerinti bontásban, 2005. I. negyedév.....	42
8.	Az internethasználat jellemzői.....	43
8.1	Az internethasználat aktualitásának szintje.....	43
8.2	Az internetet használó személyek megoszlása kor szerint.....	45
8.3	Az internetet használó személyek megoszlása végzettség, lakóhely típusa szerint.....	44
8.4	Az internethasználat gyakorisága.....	44
8.5a	Az internethasználat gyakoriságának megoszlása a használó kora, végzettsége, lakóhelyének típusa szerint.....	45
8.5b	Az internethasználat gyakoriságának megoszlása az egyes társadalmi ismérveken belül.....	45

8.6	Internethasználat a használat helye szerint.....	46
8.7	A csak egy helyen internetezőők megoszlása az internethasználat helye szerint.....	47
8.8	Magáncélú internethasználat használati célok szerint.....	47
8.9	Az internetkapcsolat típusai az internettel rendelkező háztartásokban.....	48
9.	e-Képességek.....	49
9.1	A számítógépes műveletek végrehajtásának gyakorisága.....	49
9.2	A internetes műveleteket végrehajtók aránya az összes felhasználón belül.....	49
9.3	A számítógépes, illetve internetes ismeretek elsajátításának módja.....	50
10.	Elektronikus kereskedelem használata és korlátai.....	51
10.1	Az internetes vásárlás aktualitásának a szintje.....	51
10.2	Az interneten vásárlók megoszlása kor, végzettség, lakóhely típusa szerint.....	51
10.3	Interneten rendelt áruk és szolgáltatások megoszlása a rendelt termék típusa szerint.....	52
10.4	Az internetes vásárlások során előforduló leggyakoribb problémák.....	54
10.5	Az elektronikus kereskedelem használatától való tartózkodás okai.....	53
11.	EU- tagországok összehasonlító adatai.....	54
11.1	Háztartások számítógép-, internet- és szélessávú internetellátottsága.....	54
11.2	Egyéni számítógép-használat.....	55
11.3	Egyéni internethasználat és internetes vásárlás.....	58
11.4	Az Európai Unió tagországainak IKT-eszközellátottsága (Az egyes tagországok rangsora a többi tagországhoz viszonyítva, eszköztípusonként, 2005).....	57
12.	Országjelek.....	58

1. A magyarországi háztartások infokommunikációs eszközellátottsága a lakóhely típusa szerint

IKT-eszköz megnevezése	Az eszközzel rendelkező háztartások aránya	Lakóhely típusa szerint		
		magas népsűrűségű	közepes népsűrűségű	alacsony népsűrűségű
		területeken az eszközzel ellátott háztartások aránya (%)		
TV	98,2	98,0	98,2	98,3
Mobiltelefon	79,9	84,6	80,0	76,2
Asztali számítógép	40,7	49,8	40,8	33,3
Hordozható számítógép	6,3	10,5	6,2	3,0
Kézi számítógép	1,6	2,1	1,9	1,1
Internet-hozzáférés	22,1	31,8	22,0	14,4
Szélessávú internet	10,9	18,6	11,2	4,7

2. A magyarországi háztartások infokommunikációs eszközellátottsága a háztartás nettó havi jövedelme szerint

IKT-eszköz/szolgáltatás megnevezése	Az eszközzel ellátott háztartások aránya a háztartás nettó havi jövedelemkategóriájában (%)			
	51 eFt alatt	51-100 eFt	101-150 eFt	150 eFt fölött
TV	96,3	97,9	98,9	99,1
Mobiltelefon	69,7	68,6	84,1	94,6
Asztali számítógép	29,8	21,2	42,0	66,6
Hordozható számítógép	5,8	1,5	3,9	13,8
Kézi számítógép	1,1	0,8	1,0	3,4
Internet-hozzáférés	16,2	8,5	19,3	42,4

3. A magyarországi háztartások infokommunikációs eszközellátottsága a háztartás típusa szerint

Háztartás típusa	Megoszlás a háztartástípusok között %							Arány az azonos típusú háztartásokon belül						
	TV	Mobil-telefon	Asztali számítógép	Hordozható számítógép	Kézi számítógép	Internet-hozzáférés	Széles-sávú internet	TV	Mobil-telefon	Asztali számítógép	Hordozható számítógép	Kézi számítógép	Internet-hozzáférés	Széles-sávú internet
Egytagú háztartás	20,3	15,8	9,3	15,0	11,2	10,7	11,9	95,7	60,7	18,2	4,6	0,9	11,3	6,2
Két felnőtt gyermek nélkül	28,2	25,5	18,5	24,2	27,3	19,4	19,0	98,3	72,4	26,7	5,4	1,6	15,2	7,4
3 vagy több felnőtt gyermek nélkül	22,9	25,7	30,8	27,0	28,8	32,7	32,1	99,3	90,5	55,2	7,5	2,1	31,9	15,5
Gyerekkorú taggal nem rendelkező háztartások összesen	71,5	67,0	58,7	66,2	67,3	62,8	62,9	97,9	74,7	33,3	5,8	1,5	19,4	9,6
Egy felnőtt gyermek(ek)kel	2,0	2,3	2,2	2,0	1,0	1,5	1,4	96,4	89,0	44,6	6,2	0,8	16,1	7,8
2 felnőtt gyermek(ek)kel	16,5	19,2	24,5	21,8	22,8	22,7	23,8	99,1	93,6	60,6	8,4	2,3	30,6	15,8
3 vagy több felnőtt gyermek(ek)kel	10,0	11,5	14,6	10,0	8,9	13,0	11,9	99,5	93,2	60,4	6,4	1,5	29,2	13,2
Gyerekkorú taggal rendelkező háztartások összesen	28,5	33,0	41,3	33,8	32,7	37,2	37,1	99,0	93,1	59,4	7,6	1,9	29,1	14,3
Mindösszesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	98,2	79,9	40,7	6,3	1,6	22,1	10,9

4. Szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások a lakóhely típusa szerint

Lakóhely típusa	Megoszlás (%)
Nagy népsűrűségű	58,5
Közepes népsűrűségű	23,1
Alacsony népsűrűségű	18,4
Összesen	100,0

5. Szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások a háztartás típusa szerint

Háztartás típusa	Szélessávú internetkapcsolattal rendelkező háztartások aránya az összes azonos háztartás típusú internetkapcsolattal rendelkező háztartáson belül
Egytagú háztartás	54,9
Két felnőtt gyermek nélkül	48,3
3 vagy több felnőtt gyermek nélkül	48,5
Gyerekkorú taggal nem rendelkező háztartások összesen	49,5
Egy felnőtt gyermek(ek)kel	48,6
2 felnőtt gyermek(ek)kel	51,8
3 vagy több felnőtt gyermek(ek)kel	45,1
Gyerekkorú taggal rendelkező háztartások összesen	49,3
Összesen	49,5

6. Szélessávú kapcsolattal rendelkező háztartások a háztartás jövedelme szerint

Háztartás nettó havi jövedelme (kvartilisek)	Megoszlás (%)
51 ezer Ft alatt	13,2
51-100 ezer Ft	10,7
101-150 ezer Ft	17,4
150 ezer fölött	58,7
Összesen	100,0

7. Számítógép-használat jellemzői

7.1 A számítógép-használat aktualitásának szintje

(számítógép-használat az igénybevétel utolsó időpontja szerint)

Megnevezés	Megoszlás az utolsó használat szerint (%)	Az utolsó használat megoszlása nemek szerint (%)	
		nő	férfi
A felmérést megelőző 3 hónapban használók	97,3	52,7	47,3
A felmérést megelőzően több mint 3 hónapja, de egy évnél nem régebben használók	1,9	59,3	40,7
A felmérést megelőzően régebben, mint egy éve használók	0,8	72,7	27,3
Összes számítógép-használó	100,0	53,0	47,0

7.2 A számítógépet használó személyek megoszlása kor, végzettség, lakóhely típusa szerint

Megnevezés	Számítógépet 3 hónapon belül használók (%)	Számítógépet 3-12 hónapon belül használók (%)	Számítógépet több mint egy éve használók (%)
------------	--	---	--

Összesen **100,0** **100,0** **100,0**

Számítógép-használó személy kora

16-24	23,5	11,9	8,7
25-34	25,3	26,9	31,8
35-44	21,7	19,2	10,7
45-54	19,6	13,1	24,6
55-64	8,2	27,7	18,1
65-74	1,7	1,2	6,1

7.2 A számítógépet használó személyek megoszlása kor, végzettség, lakóhely típusa szerint (folytatás)

Megnevezés	Számítógépet 3 hónapon belül használók (%)	Számítógépet 3-12 hónapon belül használók (%)	Számítógépet több mint egy éve használók (%)
------------	--	---	--

Számítógép-használó személy végzettsége

alapfokú	19,3	25,5	34,9
középfokú	42,5	47,4	41,9
felsőfokú	38,3	27,1	23,2

Számítógép-használó személy lakóhelyének típusa

sűrűn lakott területen élők	44,0	57,3	27,7
közepes népsűrűségű területen élők	24,2	14,7	27,6
alacsony népsűrűségű területen élők	31,8	28,0	44,7

7.3 A számítógép-használat gyakorisága

Megnevezés	Megoszlás az utolsó használat szerint (%)	A használat megoszlása nemeken belül (%)		Megoszlás nemek szerint (%)	
		nő	férfi	nő	férfi
Számítógépet csaknem minden nap használók	72,7	69,8	76,0	50,6	49,4
Számítógépet legalább hetente használók	22,9	25,0	20,7	57,4	42,6
Számítógépet legalább havonta használók	3,8	4,5	2,8	64,3	35,7
Számítógépet ritkábban mint havonta egyszer használók	0,6	0,7	0,5	58,3	41,7
Összesen	100,0	100,0	100,0	52,7	47,3

7.4 A számítógép-használat gyakoriságának megoszlása a használó kora, végzettsége, lakóhelyének típusa szerint

Megnevezés	Minden nap használók Megoszlása (%)	Hetente használók megoszlása (%)	Havonta használók megoszlása (%)	Havinál ritkábban használók megoszlása (%)
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0
Számítógép-használó személy kora				
16-24	21,5	29,9	25,9	13,5
25-34	25,2	24,1	32,3	44,7
35-44	21,1	23,6	20,9	23,7
45-54	21,8	13,6	13,1	13,7
55-64	8,6	7,4	6,2	3,3
65-74	1,8	1,4	1,6	1,1
Számítógép-használó személy végzettsége				
alapfokú	15,1	29,2	33,8	54,5
középfokú	42,0	44,0	43,2	31,0
felsőfokú	42,9	26,8	22,9	14,5
Számítógép-használó személy lakóhelyének típusa				
magas népsűrűségű területen élők	45,8	39,3	40,3	37,5
közepes népsűrűségű területen élők	25,0	22,8	18,7	12,8
alacsony népsűrűségű területen élők	29,2	37,9	41,0	49,7

7.5 Számítógép-használat megoszlása a használat helye szerint

Használat helye	Használati helyek megoszlása a jelölések alapján (%)
Otthon	44,8
Munkahelyen	27,0
Oktatási intézményben	10,6
Más személy lakásán	10,8
Egyéb helyen	6,8
Összesen	100,0

7.6 Számítógép-használat a használat helye szerint, a használó kora, végzettsége és lakóhelyének típusa szerinti bontásban

Megnevezés	Otthon (%)	Munkahelyen (%)	Oktatási intézményben (%)	Más személy lakásán (%)	Egyéb helyen (%)
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Számítógép-használó személy kora					
16-24	23,1	4,3	85,4	34,5	39,9
25-34	24,3	28,8	10,8	31,8	29,0
35-44	22,9	27,2	3,4	16,8	14,6
45-54	19,9	29,0	0,5	11,1	10,4
55-64	7,9	10,0	0,0	4,8	5,3
65-74	1,9	0,7	0,0	1,1	0,8
Számítógép-használó személy végzettsége					
alapfokú	18,7	12,4	14,1	25,8	23,5
középfokú	40,4	36,0	56,7	45,2	49,0
felsőfokú	40,8	51,6	29,3	29,1	27,5
Számítógép-használó személy lakóhelyének típusa					
sűrűn lakott területen élők	45,6	46,8	37,4	45,6	42,5
közepes népsűrűségű területen élők	23,9	24,6	22,6	24,5	24,1
alacsony népsűrűségű területen élők	30,5	28,7	40,0	29,9	33,3

8. Az internethasználat jellemzői

8.1 Az internethasználat aktualitásának szintje

(internethasználat az igénybevétel utolsó időpontja szerint)

Megnevezés	Megoszlás az utolsó használat szerint (%)	Megoszlás nemek szerint (%)	
		nő	férfi
A felmérést megelőző 3 hónapban használók	93,3	52,3	47,7
A felmérést megelőzően több mint 3 hónapja, de egy évnél nem régebben használók	4,5	58,1	41,9
A felmérést megelőzően régebben, mint egy éve használók	2,2	55,5	44,5
Összes internethasználó	100,0	52,6	47,4

8.2 Az internetet használó személyek megoszlása kor szerint

Megnevezés	Internetet 3 hónapon belül használók (%)	Internetet 3-12 hónapon belül használók (%)	Internetet utoljára több mint egy éve használók (%)
Összesen	100,0	100,0	100,0
Internetet használó személy kora			
16-24	24,8	20,9	11,4
25-34	24,5	36,0	31,2
35-44	21,3	18,1	20,6
45-54	19,7	13,2	19,3
55-64	7,9	11,3	16,0
65-74	1,7	0,5	1,5

8.3 Az internetet használó személyek megoszlása végzettség, lakóhely típusa szerint

Megnevezés	Internetet 3 hónapon belül használók (%)	Internetet 3-12 hónapon belül használók (%)	Internetet utoljára több mint egy éve használók megoszlás (%)
------------	--	---	---

Internetet használó személy végzettsége

alapfokú	16,3	28,9	34,1
középfokú	42,0	49,9	47,7
felsőfokú	41,7	21,1	18,2

Internetet használó személy lakóhelyének típusa

sűrűn lakott területen élők	46,0	43,8	35,3
közepes népsűrűségű területen élők	23,7	14,1	29,0
alacsony népsűrűségű területen élők	30,3	42,2	35,7

8.4 Az internethasználat gyakorisága

Megnevezés	Megoszlás az utolsó használat szerint (%)	Használat gyakoriságának megoszlása nemeken belül (%)		Használat gyakoriságának megoszlása nemek között (%)	
		nő	férfi	nő	férfi
Internetet csaknem minden nap használók	53,7	50,4	57,3	49,0	51,0
Internetet legalább hetente használók	36,6	38,8	34,2	55,4	44,6
Internetet legalább havonta használók	7,8	8,8	6,8	58,7	41,3
Internetet ritkábban, mint havonta egyszer használók	1,9	2,0	1,7	56,3	43,7
Összesen	100,0	100,0	100,0	52,3	47,7

8.5a Az internethasználat gyakoriságának megoszlása a használó kora, végzettsége, lakóhelyének típusa szerint

Megnevezés	Minden nap használók (%)	Hetente használók (%)	Havonta használók (%)	Ritkábban, mint havonta használók (%)
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0
Internethasználó személy kora				
16-24	20,1	31,7	24,7	25,7
25-34	24,9	22,8	28,7	28,3
35-44	20,4	22,4	23,5	19,8
45-54	23,5	15,0	14,6	21,0
55-64	9,1	6,5	7,3	4,4
65-74	2,0	1,6	1,4	0,8
Internethasználó személy végzettsége				
alapfokú	10,4	21,0	17,0	34,0
középfokú	38,2	46,1	15,2	51,2
felsőfokú	51,4	32,9	9,1	14,8
Internethasználó személy lakóhelyének típusa				
sűrűn lakott területen élők	51,3	39,8	41,4	32,8
közepes népsűrűségű területen élők	24,0	23,8	21,0	24,3
alacsony népsűrűségű területen élők	24,7	36,4	37,7	42,9

8.5b Az internethasználat gyakoriságának megoszlása az egyes társadalmi ismérveken belül

Megnevezés	Minden nap használók (%)	Hetente használók (%)	Havonta használók (%)	Ritkábban, mint havonta használók (%)	Összesen (%)
Összesen	53,7	36,6	7,8	1,9	100,0
Internethasználó személy kora					
16-24	43,4	46,8	7,8	2,0	100,0
25-34	54,6	34,0	9,2	2,2	100,0
35-44	51,3	38,4	8,6	1,7	100,0
45-54	64,2	28,0	5,8	2,0	100,0
55-64	61,6	30,2	7,2	1,0	100,0
65-74	60,4	32,7	6,1	0,8	100,0
Internethasználó személy végzettsége					
alapfokú	36,6	50,5	8,7	4,2	100,0
középfokú	51,9	42,7	3,0	2,4	100,0
felsőfokú	67,9	29,7	1,7	0,7	100,0
Internethasználó személy lakóhelyének típusa					
sűrűn lakott területen élők	59,9	31,7	7,0	1,4	100,0
közepes népsűrűségű területen élők	54,4	36,8	6,9	1,9	100,0
alacsony népsűrűségű területen élők	43,7	43,9	9,7	2,7	100,0

8.6 Internethasználat a használat helye szerint

Használat helye	Használat helyének megoszlása az adott jelölések alapján (%)
Otthon	36,2
Munkahelyen	29,3
Oktatási intézményben	12,5
Más személy lakásán	12,0
Egyéb helyen	10,0
Összesen	100,0

8.7 A csak egy helyen internetezők megoszlása az internethasználat helye szerint

Kizárólagos használat helye	Nemeken belüli megoszlás az internetezés helye szerint (%)		Az adott helyen internetezők megoszlása (%)
	nő	férfi	
Csak otthon internetezők (a felvétel előtti 3 hónapban)	39,0	41,7	40,2
Csak munkahelyen internetezők (a felvétel előtti 3 hónapban)	30,9	29,6	30,3
Csak oktatási intézményben internetezők (a felvétel előtti 3 hónapban)	10,8	11,0	10,9
Csak más személy lakásán internetezők (a felvétel előtti 3 hónapban)	8,4	7,7	8,1
Csak egyéb helyen internetezők (a felvétel előtti 3 hónapban)	10,9	10,0	10,5
Csak egy helyen internetezők összesen	100,0	100,0	100,0

8.8 Magáncélú internethasználat használati célok szerint

Megnevezés	Használati cél (%)	Az adott használati cél jelölésének megoszlása a használók neme szerint	
		nő	férfi
Kommunikáció	30,8	30,6	31,1
Információkeresés, online szolgáltatások igénybevétele	30,8	30,5	31,1
Áruk és szolgáltatások vásárlása, eladása, banki szolgáltatások igénybevétele	8,6	7,2	10,0
Kapcsolattartás közhivatalokkal	16,0	16,5	15,5
Oktatással, képzéssel kapcsolatos szolgáltatások igénybevétele	13,8	15,2	12,3
Összesen	100,0	100,0	100,0

8.9 Az internetkapcsolat típusai az internettel rendelkező háztartásokban

Kapcsolattípus	Megoszlás (%)
Analóg telefonvonal (dial-up) vagy ISDN	42,9
DSL	27,2
Egyéb szélessávú (pl. kábel), szélessávú mobil	20,0
Keskenysávú mobilkapcsolat	9,9
Összesen	100,0

9. e-Képességek

9.1 A számítógépes műveletek végrehajtásának gyakorisága

Megnevezés	Jelölés gyakorisága az összes jelölés arányában (%)
Programok megnyitása (pl. internet böngésző, szövegszerkesztő) egér vagy egyéb hasonló eszköz segítségével	23,9
Fájlkezelés (fájlok másolása, törlése, áthelyezése)	21,8
Szövegszerkesztő használata (szövegrészek másolása, kivágása és beillesztése dokumentumon belül)	21,2
Táblázatkezelő használata /Matematikai alpműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) végzése matematikai képletek segítségével/	15,6
Fájl tömörítése (pl. WinZip használatával)	12,8
Számítógépes program írása speciális programnyelv használatával	4,4
Egyik műveletet sem végzi	0,3
Összes jelölés	100,0

9.2 A internetes műveleteket végrehajtók aránya az összes felhasználón belül

Megnevezés	Jelölés gyakorisága az összes jelölés arányában (%)
Keresőoldalak használata (pl. Google, Yahoo, Altavizsla)	35,2
E-mail küldése csatolt fájlal (dokumentum, kép, stb.)	30,3
Üzenetküldés chatszobákba, hírcsoportokba vagy online vitafórumokra	15,2
Internet használata telefonhívásra	5,4
Fájlmegosztó rendszerek (peer-to-peer) használata filmek, zene, stb. cseréjére	5,9
Web oldal készítése	6,4
Egyik műveletet sem végzi	1,6
Összesen	100,0

9.3 A számítógépes, illetve internetes ismeretek elsajátításának módja

Megnevezés	Jelölés gyakorisága az összes jelölés arányában (%)
Iskolarendszerű képzés keretében (általános iskolában, középiskolában, főiskolán, egyetemen)	18,5
Tanfolyamon felnőttképzés keretében, saját kezdeményezésre	8,6
Munkáltató által előírt/javasolt tanfolyamon	7,1
Önképzés útján (pl. könyvek, CD-romok segítségével)	19,2
Használat közben a gyakorlatban tanulta meg	27,6
Kollégái, barátaí, rokonai magyarázták, tanították meg	18,5
Egyéb módon	0,5
Összesen	100,0

10. Elektronikus kereskedelem használata és korlátai

10.1 Az internetes vásárlás aktualitásának a szintje (legutolsó internetes vásárlás időpontja)

Megnevezés	Megoszlás az utolsó használat szerint (%)	Megoszlás nemek szerint (%)	
		nők	férfiak
A felmérést megelőző 3 hónapban vásárlók	59,9	42,5	57,5
A felmérést megelőzően több mint 3 hónapja, de egy évnél nem régebben vásárlók	30,8	49,8	50,2
A felmérést megelőzően régebben, mint egy éve vásárlók	9,3	42,3	57,7
Összes internetes vásárló	100,0	44,7	55,3

10.2 Az interneten vásárlók megoszlása kor, végzettség, lakóhely típusa szerint

Megnevezés	Interneten három hónapon belül vásárlók (%)	Interneten 3-12 hónapon belül vásárlók (%)	Interneten több mint egy éve vásárlók (%)
Összesen	100,0	100,0	100,0
Az interneten vásárló személy kora			
16-24	17,3	23,7	15,6
25-34	34,9	25,8	25,6
35-44	21,9	21,6	24,8
45-54	18,2	21,9	28,8
55-64	5,4	6,2	3,5
65-74	2,4	0,6	1,7
Interneten vásárló személy végzettsége			
alapfokú	8,4	16,7	18,6
középfokú	40,1	30,0	41,5
felsőfokú	51,5	53,3	39,9
Interneten vásárló személy lakóhelyének típusa			
sűrűn lakott területen élők	56,0	45,3	49,1
közepes népsűrűségű területen élők	22,6	24,1	17,2
alacsony népsűrűségű területen élők	21,4	30,6	33,7

10.3 Interneten rendelt áruk és szolgáltatások megoszlása a rendelt termék típusa szerint

(a felmérést megelőző egy évben)

Megnevezés	Jelölés gyakorisága az összes jelölés arányában (%)
Élelmiszer	3,3
Háztartási eszköz	4,4
Filmek, zenék	10,3
Könyv, magazin, újság, távoktatási anyagok	18,8
Ruházat, kiegészítő, sportfelszerelés	7,8
Számítógépes szoftver	8,7
Számítógépes hardver	5,2
Szórakoztató elektronika	5,5
Részvényvásárlás, pénzügyi szolgáltatás, biztosítás	2,5
Utazás, üdülés	10,5
Jegyvásárlás	10,1
Szerencsejátékok	1,7
Egyéb nem említett	11,3
Összesen	100,0

10.4 Az internetes vásárlások során előforduló leggyakoribb problémák

(a felmérést megelőző egy évben)

Megnevezés	Jelölés gyakorisága az összes jelölés arányában (%)
Minőségi garancia bizonytalansága	10,2
Az áru leszállítása hosszabb ideig tart az előre jelzettnél	25,1
A szállítási költségek magasabbak az előre jelzettnél	11,2
A számlázott összeg magasabb az előre jelzettnél	6,0
Nem a kért áru szállítása	12,4
Sérült, nem megfelelő minőségű áru szállítása	7,2
Nem biztonságos a fizetés	6,9
A panaszok és a kártérítés intézése nehézkes	10,8
Nem adnak kielégítő választ a panaszokra	7,5
Egyéb	2,8
Összesen	100,0

10.5 Az elektronikus kereskedelem használatától való tartózkodás okai

Megnevezés	Jelölés gyakorisága az összes jelölés arányában (%)
Nem tartja szükségesnek	14,1
Szívesebben vásárol a boltokban, szereti látni, tapintani az árut, ragaszkodik a megszokott boltokhoz	26,3
Hiányzik a szükséges szakértelem (nem tudja, hogyan kell egy ilyen vásárlást lebonyolítani)	3,3
Túl drágának találja az így beszerzett árut	5,4
Túl hosszú a szállítási határidő	3,1
Problémás az áruhoz való hozzájutás	3,9
Biztonsági aggodalmak (nem szívesen adja meg kártyaadatát az interneten keresztül)	11,8
Magánszféra védelme (nem szívesen adja meg személyes adatait az interneten keresztül)	10,4
Bizalmatlanság az áruhoz való hozzájutást és a panaszok orvosolhatóságát illetően	8,9
Nincs internetes fizetést lehetővé tevő bankkártyája	7,9
A kapcsolat túl lassú	1,6
Egyéb	3,1
Összesen	100,0

11. EU-tagországok összehasonlító adatai
11.1 Háztartások számítógép-, internet- és szélessávú internet ellátottsága

	EU-25	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK
Otthoni számítógép-ellátottság																									
Összes háztartás	58	30	84	70	43	33	55	:	:	46	46	30	32	87	42	78	63	40	42	61	47	64	80	70	
Egyszemélyes háztartás	42	9	71	54	24	21	28	:	:	25	17	8	11	99	21	62	45	16	20	:	21	46	66	48	
Szülő gyerekkel	71	36	86	77	:	42	58	:	:	52	59	35	36	89	49	92	71	49	53	:	52	69	85	63	
Két felnőtt	52	15	84	65	30	18	35	:	:	30	13	22	21	74	28	76	53	25	32	40	34	63	81	69	
Két felnőtt gyerekkel	77	56	98	93	63	44	70	:	:	61	69	47	49	86	62	90	85	58	65	84	69	91	97	90	
Három vagy több felnőtt	67	39	:	91	64	43	66	:	:	59	65	46	54	49	56	79	78	55	63	79	53	85	87	81	
Három vagy több felnőtt gyerekkel	72	52	:	94	65	47	72	:	:	68	81	52	54	95	61	96	90	55	63	85	66	94	96	85	
Gyerekkorú tag nélküli háztartások	51	17	:	64	36	28	47	:	:	38	31	23	23	86	35	70	55	33	38	:	32	56	74	64	
Gyerekes háztartások	75	53	:	91	:	45	70	:	:	62	73	47	49	88	61	92	85	56	63	:	67	88	95	84	
Magas népsűrűségű területen élő háztartások (legalább 500 fő/km ²)	62	34	86	70	47	40	61	:	:	48	52	37	44	83	53	80	62	49	49	63	54	69	76	68	
Közepes népsűrűségű területen élő háztartások (100 és 499 közötti fő/km ²)	59	29	84	70	:	25	54	:	:	46	57	31	:	90	42	78	67	40	40	63	:	66	86	74	
Alacsony népsűrűségű területen élő háztartások (kevesebb mint 100 fő/km ²)	51	27	81	69	39	27	43	:	:	41	35	23	23	87	34	75	62	30	33	59	44	61	80	75	
Internetkapcsolattal rendelkező háztartások																									
Összes háztartás	48	50	19	75	62	39	22	36	:	:	39	32	42	16	77	22	78	47	30	31	48	23	54	73	60
Egyszemélyes háztartás	35	30	7	60	46	20	15	17	:	:	21	15	16	5	97	11	62	33	15	13	:	12	35	56	37
Szülő gyerekkel	58	44	22	71	63	:	16	35	:	:	36	34	43	13	44	16	92	49	34	36	:	21	57	69	45
Két felnőtt	44	40	10	76	57	27	13	22	:	:	25	10	35	11	67	15	76	38	19	24	29	16	54	76	60
Két felnőtt gyerekkel	64	71	35	94	85	56	28	44	:	:	49	40	64	21	77	31	91	65	40	42	67	32	82	93	83
Három vagy több felnőtt	56	74	24	:	85	58	30	45	:	:	53	50	60	34	26	32	79	59	44	50	65	26	75	83	76
Három vagy több felnőtt gyerekkel	56	78	33	:	85	59	26	46	:	:	58	52	65	29	80	29	96	66	37	49	66	33	86	93	65
Gyerekkorú tag nélküli háztartások	43	43	11	:	56	32	20	32	:	:	33	24	34	12	81	19	70	40	27	29	:	17	46	66	55
Gyerekes háztartások	60	69	33	:	82	:	27	44	:	:	51	44	62	22	72	29	92	63	38	44	:	32	79	89	73
Magas népsűrűségű területen élő háztartások (legalább 500 fő/km ²)	52	49	22	80	62	45	29	42	:	:	41	40	50	25	68	32	80	49	40	36	53	33	59	67	58
Közepes népsűrűségű területen élő háztartások (100 és 499 közötti fő/km ²)	49	54	18	74	61	:	15	34	:	:	38	39	59	:	83	22	78	48	31	30	50	:	56	83	64
Alacsony népsűrűségű területen élő háztartások (kevesebb mint 100 fő/km ²)	40	41	17	70	62	32	16	23	:	:	34	16	34	9	81	14	75	44	19	23	45	19	51	72	67
Otthoni szélessávú kapcsolat																									
Összes háztartás	23	41	5	51	23	30	1	21	:	:	13	4	13	12	39	11	54	23	16	20	19	7	36	40	32
Egyszemélyes háztartás	15	23	2	41	14	17	0	9	:	:	8	3	3	3	56	6	39	18	8	9	:	3	24	31	16
Szülő gyerekkel	31	33	9	54	:	:	0	20	:	:	12	8	18	10	22	8	66	25	19	30	:	7	49	34	21
Két felnőtt	20	31	3	45	20	19	0	13	:	:	9	1	9	8	30	7	48	20	10	15	:	6	33	39	29
Két felnőtt gyerekkel	31	57	9	70	33	42	1	24	:	:	16	6	21	15	35	16	72	29	19	28	:	10	57	51	47
Három vagy több felnőtt	28	62	6	:	43	46	1	27	:	:	17	6	20	27	10	15	60	28	24	30	26	8	44	50	45
Három vagy több felnőtt gyerekkel	30	69	7	:	46	48	1	30	:	:	18	9	20	20	46	13	82	27	17	29	28	11	61	60	48
Gyerekkorú tag nélküli háztartások	20	34	3	:	20	25	1	19	:	:	11	3	10	9	43	10	45	21	15	18	:	5	29	36	27
Gyerekes háztartások	30	56	8	:	:	:	1	25	:	:	17	7	20	16	34	14	70	28	18	28	:	10	56	50	42
Magas népsűrűségű területen élő háztartások (legalább 500 fő/km ²)	27	40	7	59	25	37	1	26	:	:	16	7	19	20	38	19	57	30	26	27	28	15	43	45	34
Közepes népsűrűségű területen élő háztartások (100 és 499 közötti fő/km ²)	23	44	5	52	24	:	3	20	:	:	13	3	11	:	42	11	53	24	15	16	:	:	42	49	34
Alacsony népsűrűségű területen élő háztartások (kevesebb mint 100 fő/km ²)	15	29	3	42	15	22	0	10	:	:	6	1	7	6	36	5	49	15	5	11	13	4	30	36	22

11.2 Egyéni számítógép-használat

%

	EU-25	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK
számítógép-használat																								
Összesen	59	42	83	73	60	29	52	:	41	41	47	42	77	42	83	63	45	40	52	63	76	84	72	
16-24 éves korúak	85	77	96	97	89	55	84	:	71	75	88	81	98	66	98	91	84	78	92	89	98	98	89	
25-34 éves korúak	73	54	95	92	75	41	72	:	55	57	66	55	84	52	94	84	59	57	76	73	96	96	86	
25-54 éves korúak	66	50	92	85	68	34	60	:	49	44	51	44	84	49	90	74	46	44	60	70	88	93	80	
35-44 éves korúak	69	55	94	86	71	35	60	:	50	43	51	44	88	54	92	75	48	42	61	72	89	95	83	
45-54 éves korúak	57	40	86	77	58	25	43	:	39	30	36	33	78	42	85	62	33	30	45	66	79	89	72	
55-64 éves korúak	39	23	70	58	35	10	24	:	19	12	18	12	63	21	68	35	18	15	20	26	59	80	56	
55-74 éves korúak	29	12	59	43	24	6	16	:	12	9	12	7	49	15	58	25	12	9	:	18	44	60	47	
65-74 éves korúak	17	3	39	27	11	1	7	:	5	5	5	2	32	6	42	12	4	3	:	6	21	29	35	
16-24 éves nők	86	75	97	97	94	53	85	:	72	69	86	80	98	65	97	91	85	76	92	92	97	98	89	
16-24 éves férfiak	85	78	94	96	84	57	84	:	71	82	90	81	97	66	99	90	84	80	92	85	98	97	90	
16-74 éves férfiak	62	45	84	77	64	31	57	:	46	41	48	42	87	42	87	68	46	43	54	65	78	87	76	
16-74 éves nők	55	40	81	69	58	26	47	:	35	40	47	41	68	42	79	58	44	36	50	60	75	81	70	
25-54 éves férfiak	69	50	92	87	67	37	64	:	54	44	49	42	91	46	92	77	44	48	60	70	87	93	83	
25-54 éves nők	64	49	91	83	69	31	55	:	43	44	54	46	77	52	88	70	47	40	60	71	89	93	78	
55-74 éves férfiak	36	16	62	51	27	8	22	:	19	13	14	8	69	17	69	34	14	13	:	22	50	68	53	
55-74 éves nők	23	9	56	36	22	3	10	:	7	5	11	7	32	13	47	18	11	6	:	15	39	52	41	
Alapfokú végzettségű férfiak	41	50	77	73	58	12	32	:	25	18	34	36	77	19	73	50	41	29	:	39	66	75	44	
Alapfokú végzettségű nők	31	24	68	58	48	6	21	:	14	15	26	27	54	13	61	32	32	19	:	31	59	65	36	
Középfokú végzettségű férfiak	68	38	84	76	58	38	78	:	68	44	46	34	88	59	92	70	41	87	55	72	79	87	81	
Középfokú végzettségű nők	64	41	84	73	53	39	70	:	57	47	41	33	82	59	88	66	39	84	54	68	76	78	78	
Felsőfokú végzettségű férfiak	88	80	94	85	82	70	89	:	84	76	79	78	98	83	97	84	83	93	88	92	93	98	95	
Felsőfokú végzettségű nők	84	78	92	80	70	64	85	:	76	71	77	75	90	82	95	85	82	88	95	85	91	96	88	
Alapfokú végzettségűek, vagy végzettség nélküliek	36	33	72	65	53	9	26	:	19	17	31	31	64	16	66	39	36	24	25	35	63	71	40	
Középfokú végzettségűek	66	40	84	74	56	39	74	:	62	45	44	33	85	59	90	68	40	86	55	70	78	82	79	
Felsőfokú végzettségűek	86	79	93	83	74	67	87	:	80	73	77	76	95	82	96	85	82	90	92	88	92	97	92	
Alkalmazottak	72	:	90	86	70	38	65	:	55	46	58	50	87	56	93	79	54	47	:	74	87	92	83	
Vállalkozók	61	:	82	88	69	29	57	:	51	33	35	27	84	56	91	71	37	36	:	83	80	87	80	
Tanulók	94	91	97	99	99	74	96	:	86	93	96	97	100	81	100	98	96	98	95	98	99	99	99	
Nyugdíjasok és egyéb inaktív	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Munkanélküliek	50	24	81	70	52	24	47	:	37	41	21	19	59	31	93	56	28	29	:	42	67	91	72	
Magas népsűrűségű területen élők (legalább 500 fő/km ²)	64	48	87	74	64	41	58	:	43	48	53	56	74	57	85	68	57	47	60	69	87	84	72	
Közepes népsűrűségű területen élők (100 és 499 közötti fő/km ²)	57	40	84	73	:	25	49	:	39	44	64	:	80	44	83	66	46	36	52	:	77	90	75	
Alacsony népsűrűségű területen élők (kevesebb mint 100 fő/km ²)	50	38	77	71	56	23	42	:	37	27	41	31	78	30	80	59	33	32	49	60	72	83	70	

11.3 Egyéni internethasználat és internetes vásárlás

%

	EU-25	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK
Internethasználat																								
Összesen	51	58	32	77	65	59	22	44	:	34	31	42	34	69	37	79	55	35	32	47	50	73	81	66
16-24 éves korúak	80	83	64	93	93	89	46	80	:	62	58	84	74	91	61	97	84	74	70	84	82	96	97	89
25-34 éves korúak	67	74	41	92	89	74	34	65	:	49	47	60	45	73	44	92	76	46	46	71	58	95	95	82
25-54 éves korúak	58	66	37	87	76	67	26	50	:	40	33	44	35	75	43	87	64	33	34	54	55	84	91	74
35-44 éves korúak	60	69	41	90	77	70	26	49	:	41	31	42	33	79	47	89	65	35	34	55	55	87	93	77
45-54 éves korúak	47	57	29	80	65	57	17	32	:	31	21	30	26	71	37	81	52	23	21	36	50	73	85	62
55-64 éves korúak	32	36	15	63	46	33	7	17	:	14	8	14	9	56	18	62	26	12	10	:	17	51	74	48
55-74 éves korúak	23	25	9	51	34	22	4	11	:	9	6	9	6	42	13	51	19	8	6	:	10	38	56	38
65-74 éves korúak	12	12	2	30	20	10	1	4	:	4	4	4	2	26	5	34	8	3	2	:	1	18	27	25
16-24 éves nők	81	83	63	95	94	93	48	79	:	62	56	82	72	93	61	96	85	76	68	86	88	96	98	90
16-24 éves férfiak	79	83	65	91	91	84	44	80	:	61	61	85	76	89	62	98	83	73	72	83	76	97	96	89
16-74 éves férfiak	56	62	35	79	70	62	26	49	:	39	33	43	35	81	37	84	60	37	35	50	54	73	85	71
16-74 éves nők	47	53	29	76	60	57	19	40	:	28	29	41	34	58	37	75	50	33	29	44	46	72	78	62
25-54 éves férfiak	61	69	39	88	79	66	29	54	:	46	35	43	33	85	40	90	68	33	38	56	57	82	92	78
25-54 éves nők	55	63	35	87	73	68	22	46	:	34	31	46	36	65	45	84	60	34	30	52	52	87	90	70
55-74 éves férfiak	30	32	12	54	43	25	6	17	:	14	9	11	6	63	15	62	26	10	9	:	13	44	64	44
55-74 éves nők	18	19	6	48	26	21	2	6	:	5	3	8	5	24	11	40	12	6	4	:	9	33	48	33
Alapfokú végzettségű férfiak	34	44	40	70	65	56	8	23	:	19	13	31	32	69	14	69	41	35	21	:	32	60	72	35
Alapfokú végzettségű nők	25	32	18	61	50	48	4	15	:	10	11	24	25	43	9	54	26	27	12	:	22	55	62	26
Középfokú végzettségű férfiak	60	65	28	78	68	57	31	69	:	59	33	41	25	83	52	88	61	31	82	50	58	74	84	77
Középfokú végzettségű nők	54	59	29	78	63	51	27	60	:	46	27	35	24	70	51	85	56	27	73	45	52	73	74	70
Felsőfokú végzettségű férfiak	84	87	75	91	79	80	62	83	:	79	67	74	71	95	81	95	79	75	90	87	87	91	97	92
Felsőfokú végzettségű nők	78	81	69	90	73	69	53	78	:	68	61	69	67	86	77	93	81	70	81	92	75	89	95	85
Alapfokú végzettségűek, vagy végzettség nélküliek	29	38	26	65	56	52	6	19	:	14	12	28	28	53	12	61	32	31	16	21	27	58	68	30
Középfokú végzettségűek	57	62	28	78	65	54	29	65	:	53	30	38	24	76	51	86	59	29	77	48	55	73	79	73
Felsőfokú végzettségűek	81	84	73	91	77	73	57	81	:	74	63	71	69	92	79	94	80	72	85	90	81	90	96	89
Alkalmazottak	63	71	:	85	78	69	30	56	:	46	34	51	40	78	49	90	69	41	36	:	58	83	89	77
Vállalkozók	54	73	:	78	83	67	23	47	:	44	26	30	20	76	51	89	65	28	27	:	69	75	83	71
Tanulók	89	93	78	97	96	99	62	92	:	77	75	92	93	96	77	99	95	87	95	92	94	98	97	98
Nyugdíjasok és egyéb inaktív	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Munkanélküliek	42	45	16	76	58	47	18	40	:	29	38	19	13	51	26	91	47	18	19	:	34	57	87	68
Magas népsűrűségű területen élők (legalább 500 fő/km ²)	57	59	39	83	66	63	35	51	:	37	39	48	49	65	52	82	61	48	40	56	62	82	83	66
Közepes népsűrűségű területen élők (100 és 499 közötti fő/km ²)	50	58	30	79	65	:	18	41	:	32	33	54	:	73	38	79	56	36	28	46	:	76	87	68
Alacsony népsűrűségű területen élők (kevesebb mint 100 fő/km ²)	43	45	28	70	61	55	17	34	:	29	17	36	23	69	25	75	49	23	24	44	46	67	80	66
Internetes vásárlások																								
Összesen	17	11	3	26	32	4	2	8	:	4	4	3	1	31	5	:	19	5	4	8	6	25	36	36

11.4. Az Európai Unió tagországainak IKT-eszközellátottsága

**Az egyes tagországok rangsora a többi tagországhoz viszonyítva,
eszköztípusonként, 2005**

%

Ország	Mobiltelefon	Számítógép	Internet- kapcsolat	Szélessávú internetkapcsolat
Belgium (BE)	8	3
Csehország (CZ)	..	17	19	18
Dánia (DK)	3	2	3	2
Németország (DE)	8	5	5	9
Észtország (EE)	10	12	12	8
Görögország (GR)	12	15	18	20
Spanyolország (ES)	7	9	13	10
Franciaország (FR)
Írország (IE)	4
Olaszország (IT)	5	11	12	14
Ciprus (CY)	7	11	14	19
Lettország (LV)	13	17	11	14
Litvánia (LT)	14	16	20	15
Luxembourg (LU)	2	1	2	5
Magyarország (HU)	11	13	18	16
Hollandia (NL)	3	4	1	1
Ausztria (AT)	5	7	10	9
Lengyelország (PL)	15	14	16	13
Portugália (PT)	9	13	15	11
Szlovénia (SI)	6	8	9	12
Szlovákia (SK)	7	10	17	17
Finnország (FI)	1	6	7	6
Svédország (SE)	1	3	4	4
Nagy-Britannia (UK)	5	5	6	7

12. Országjelek

AT	Austria
AU	Australia
BG	Bulgaria
CA	Canada
CH	Switzerland
CY	Cyprus
CZ	Czech Republic
DE	Germany (including ex-GDR from 1991)
DK	Denmark
EE	Estonia
ES	Spain
FI	Finland
FR	France
GR	Greece
HU	Hungary
IE	Ireland
IS	Iceland
IT	Italy
JP	Japan
KR	Korea (Republic of) (South)
LT	Lithuania
LU	Luxembourg (Grand-Duché)
LV	Latvia
MK	Macedonia, the former Yugoslav Republic of
NL	Netherlands
NO	Norway
PL	Poland
PT	Portugal
RO	Romania
SE	Sweden
SI	Slovenia
SK	Slovakia
TR	Turkey
UK	United Kingdom
US	United States